

Redacción
y Administración:
S A N B L A S 1951
U. T. 59-3667
Bs. Aires
★

SLOVENSKI GLAS

REGISTRO NACIONAL
INTELLECTUAL
DE LA PROPIEDAD
No. 225027

(LA VOZ ESLOVENA)

PERIODICO QUINCENAL DE LA COLECTIVIDAD ESLOVENA (YUGOSLAVA) PARA TODA SUD AMERICA - ORGANO DEL CONSEJO ESLOVENO QUE REPRESENTA TODAS LAS SOCIEDADES ESLOVENAS

CORREO ARGENTINO CENTRAL B
FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3159
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 1551

ANARQUINA:
Za eno leto
\$ 8.—
Za pol leta
\$ 5.—
Za inozemstvo
2 Dolarja
Posamezna števil. 20 cts.

LETO (AÑO) I.

BUENOS AIRES, 21 DE JULIO (JULIJA) DE 1947

Núm. (Štev.) 21

LA CONFERENCIA DE PARIS

Con los estruendosos titulares a que nos tiene acostumbrados la "Gran Prensa" que se surte de noticias en las agencias imperialistas, nos hemos enterado del "fracaso" de la Conferencia de París.

¿Ha sido éste realmente, un fracaso, para los países que, como la República Popular Federal Yugoslava, tienen gobiernos formados y apoyados por la inmensa mayoría del pueblo? Creemos que no. En París, si hubo fracaso, lo fué para los trusts norteamericanos que fallaron en su intento de introducir de contrabando, su garra capitalista disfrazada con la piel del cordero. Con el disfraz del Plan Marshall, de ayuda y rehabilitación de Europa, el capitalismo internacional intenta hipotecar la vida del atormentado continente.

Se desea demostrar que este fracaso, llamémosle así, se debe pura y exclusivamente al rechazo Soviético de los planes presentados por Gran Bretaña y Francia en esta Conferencia. ¿Es que la U.R.S.S. podía adoptar otra posición que la que mantuvo? Creemos que no, y así lo expresó el canciller Molotov al decir, motivando el retiro de su nación: "Hay dos clases de cooperación internacional. La primera se funda en el desarrollo de las relaciones políticas y económicas entre los Estados, gozando de derechos iguales. En estas condiciones su soberanía nacional no es afectada por la intervención extranjera. Tal es la base democrática de colaboración internacional que acerca a los pueblos y toma más fácil el establecimiento de una ayuda recíproca."

Hay otro género de cooperación internacional, basado en el predominio de una o varias grandes potencias, sobre otros países; éstos últimos se transforman en Estados subordinados y privados de su independencia."

Así pues, vemos que la Unión Soviética se ha retirado de la Conferencia, porque no desea contribuir en ninguna clase de empresas en las que se trate de imponer la voluntad de unos Estados sobre otros, de arrollar la independencia de las Naciones pequeñas.

El giro que toman los acontecimientos, confirma lo anteriormente expresado.

Inmediatamente del retiro de la U.R.S.S., los cancilleres Bevin y Bidault convocaron a la que se ha denominado Conferencia de Rehabilitación de los Países Europeos. A esta conferencia no ha concurrido ninguna de las Naciones Eslavas, conociendo, como conocen, el espíritu de la misma, definido claramente por el Canciller Molotov en París.

Las Naciones Eslavas se han trazado sus planes económicos con vistas a la industrialización total de los respectivos países, con el consiguiente aumento del nivel de vida de sus Pueblos, los que, por otra parte, serán los únicos beneficiados con el cumplimiento de dichos planes. Todo lo que sea apartar de este camino a las Naciones Eslavas, será rechazado por ellas. Así ha ocurrido en la Conferencia de Rehabilitación, a la cual ninguna de ellas ha concurrido.

Mientras se persista en utilizar el carbón polaco para una industria alemana cuyo objetivo no sean las reparaciones a las naciones devastadas por el nazifascismo, mientras se trate de hacer desaparecer a la industria checa con el pretexto de que EE. UU. produce suficientes maquinarias como para abastecer a Checoslovaquia y los demás países necesitados, mientras se persista en borrar la industria sueca del acero en beneficio de los Trusts de ese material, ningún país cuyos gobiernos sean netamente populares y progresistas, y los gobiernos Eslavos lo son, concurrirá a ninguna Conferencia.

La nueva Europa debe edificarse sobre la firme base de la satisfacción de las necesidades populares, con vistas a mejorar y acrecentar el nivel de vida de los pueblos, y, ya que de ello se trata, nadie más indicado que los mismos pueblos para plantear y resolver la ayuda de EE. UU. Pero en la Conferencia de Rehabilitación se proceda de distinta manera. Será el Comité Directivo que de esa conferencia surja, en el cual, por otra parte, no están representadas todas las naciones, el que determinará lo que debe producir cada país, no de acuerdo a lo que necesita cada pueblo, sino de acuerdo a lo que conviene a los organizadores de esta Conferencia, que son los que realmente se beneficiarán con el plan Marshall.

Con esto, los trusts yanquis, que son los que realmente gobiernan actualmente en EE. UU., pretenden cumplir dos objetivos al mismo tiempo: tratar de sortear lo más fácilmente posible, sin provocar cambios internos, la crisis económica que se les avecina, y simultáneamente preparar el terreno para futuras aventuras anti-soviéticas, fortaleciendo a unos Estados en detrimento de otros.

Pero olvidan que la última palabra la dan los Pueblos.

Britanska cona Nemčije - žarišče propagande proti F. L. R. Jugoslaviji

Šef vojaške misije FLRJ generalmajor Vekoslav Holjevac izročil Zavezniškemu kontrolnemu svetu v Berlinu noto v kateri zahteva, da morajo Britanci izpolniti svoje obveznosti glede izročitve vojnih zločincev in repatriacije jugoslovanskih državljanov

Berlin, 24. jun. (Tanjug). — Šei vojaške misije FLRJ v Nemčiji generalmajor Vekoslav Holjevac je poslal Zavezniškemu kontrolnemu svetu v Berlinu noto, v kateri protestira, ker jugoslovanski vojni zločinci iz britanske cone Nemčije še niso bili izročeni jugoslovanskim oblastvom in ker namestitev britanska oblastva priznati skupini 12.000 četnikov, ki so bili preseljeni iz Italije v Nemčijo, namesto dosedanjega položaja sovražnikovih vojakov, ki so se predali, položaj izseljenih oseb.

V noti je rečeno, da so britanska oblastva že začela uresničevati svoj namen. Po podatkih iz akta, ki ga je oddal za vojne ujetnike in izseljence poslal jugoslovanski vojaški delegaciji v britanski con, je dobilo v taboriščih Grossenbrode, Bochold in Dipholtz položaj izseljenih oseb 1736 četnikov. Po podatkih, s katerimi razpolaga jugoslovanska vojaška misija, so v taborišču Dipholtz izdajalci in vojni zločinci Momčilo Djordjević, Branko Gligoričević, Aleksander Lazarević in Berislav Grujić, ki še niso bili izročeni Jugoslaviji, čeprav je britansko ministrstvo za zunanje zadeve odobrilo njihovo izročitev. V istem taborišču je še 14 vojnih zločincev, katerih izročitev je zahtevalo jugoslovansko veleposlanstvo v Londonu, vendar britansko ministrstvo za zunanje zadeve na to zahtevo še vedno ni odgovorilo.

V noti je nato rečeno: "Jugoslovanska vojaška misija smatra, da se v taborišču Muenster posamična zasliševanja desetisoč sovražnikovih vojakov, ki so se predali, ne izvajajo v smislu obveznosti, ki so jih prevzela britanska oblastva. Ta izpraševanja se ne vršijo v prvi vrsti zaradi odkrivanja in izročanja vojnih zločincev, ampak zaradi izpraševanja o sposobnosti posameznikov za razne službe, zlasti za policijsko lužbo v britanski okupacijski con.

Če se vse to spravi v zvezo z dejstvom, da britanska oblastva ne dopuščajo jugoslovanskim predstavnikom, da bi prišli v stik s skupino 12.000 Jugoslovancev, ki so bili preseljeni iz Italije, potem ima jugoslovanska vojaška misija resne razloge, da dvomi v iskrenost namenov britanskih merodajnih oblastev, da bi problem izročitve vojnih zločincev rešila v smislu obveznosti in vzdrževanje protinosti, ki so jih sama prevzela.

Jugoslovanskih formacij v sestavi britanske porenške armade, o čemer smo obvestili člane kontrolnega sveta z noto št. zaup. 2080 od 10. maja 1947, jasno kaže, da je v britanski con Nemčije ustvarjeno žarišče propagande

proti FLRJ in njenim interesom. To je v nasprotju z obveznostmi, da se v okupirani Nemčiji ne bo dovolilo nobeno delovanje, naperjeno proti članom Združenih narodov, razen tega pa predstavlja tudi veliko težavo za nadaljnjo demokratizacijo Nemčije.

Jugoslovanska vojaška misija odločno protestira zaradi takega položaja, ki je bil ustvarjen zlasti v britanski con Nemčije, in prosi Zavezniški kontrolni svet, da opozori britanskega člana na naslednje:

a) Položaj izseljenih oseb ne morejo imeti osebe, ki so med vojno sodelovale s sovražnikom, vsekakor pa ne sovražne osebe, ki so se predale potem, ko so se aktivno borile na strani nemških čet.

b) Podeljevanje položaja izseljenih oseb ne more vršiti enostransko ena država brez udeležbe države, za katere državljane gre.

c) Položaj, ki je bil ustvarjen v britanski okupacijski con, ni v skladu s prevzetimi obveznostmi glede okupacije Nemčije.

d) Položaj je naperjen proti zakonitim interesom ene izmed držav članic Združenih narodov — proti FLRJ.

Smatramo za potrebno, da se takoj podvzamejo ukrepi za izročitev vojnih zločincev in izdajalcev v smislu obveznosti treh velikih sil, kakor tudi ukrepi za razpustitev vseh vojaških in polvojaških formacij v zapadnih conah Nemčije ter za odstranitev vseh zaprek, ki ovirajo repatriacijo, na kar je jugoslovanska misija že večkrat opozarjala.

Vlada FLRJ pripisuje temu vprašanju velik pomen, ker gre za državljane Jugoslavije, ki se morajo vrniti v državo in se vključiti v redno in normalno življenje. Jugoslovanska vojaška misija bo hvaležna članom kontrolnega sveta, ako bodo posvetili temu vprašanju potrebno pozornost in ga uvrstili kot nujno točko na dnevni red prvega sestanka kontrolnega sveta.

NAPAD NA AMERIŠKI JEEP MED ČEDADOM IN KOBARIDOM

Trst, 12. jun. — "Il Corriere di Trieste" prinaša vest ANSA-e iz Trsta, v kateri poroča, da so neznanca na cesti med Čedadom in Kobaridom streljali iz brzostrelke na ameriški jeep. Pri tem napadu je bila ranjena v noge neka ameriška gospa. ANSA poroča, da je bil napad izvršen v bližini zapadne demarkacijske črte cone A, vendar ne pojasnjuje, ali se je to zgodilo v con A ali v Italiji, ugotovili pa so, da je bil atentat izvršen na italijanski strani, in sicer v bližini vasi Podbasanec.

VESTI IZ DOMOVINE

III. Kongres Ljudske Mladine Slovenije

"KONGRES BO SEL V ZGODOVINO KOT ORGANIZATOR ZMAG NASE MLADINE PRI USTVARITVI PRVE PETLETKE" — je dejal tov. M. Marinko v svojem pozdravnem govoru

Dne 12. junija je bila v Ljubljani slovesna otvoritev III. kongresa Ljudske mladine Slovenije. Že pol ure pred pričetkom so delegati mladine iz vseh delov Slovenije, iz Slovenske Koroške in Trsta ter delegati iz vseh bratskih republik napolnili slavnostno okrašeno dvorano v kinu "Matiča". Med navdušenim vzklikanjem in pozdravljanjem so vstopili v dvorano člani vlade LRS s predsednikom Mihom Marinkom na čelu, člani Ljudske skupščine s predsednikom Prezidija Josipom Vidmarjem in predstavniki Jugoslovanske armade z generalmajorom Danilom Lekičem na čelu.

Kongres je otvoril predsednik Glavnega odbora LMS Janez Vipotnik, ki je dal kratko poročilo o delu v razdobju med II. in III. kongresom ter naglasil važnost III. kongresa. Nato je prečital brzojavko, ki jo je III. kongresu poslal maršal Tito, in pozdravil prisotne goste, zastopnike ljudske oblasti in množičnih organizacij, predstavnike JA, tajnika Centralnega sveta

Ljudske mladine Jugoslavije, zastopnike mladine vseh bratskih republik in predstavnike mladine Trsta in Koroške.

Po izvolitvi verifikacijskega odbora je imel jednat govor predsednik vlade LRS tov. Miha Marinko.

Po tem govoru je pozdravil kongres v imenu JA generalmajor Danilo Lekič, v imenu Centralnega sveta LMJ tajnik Centralnega sveta Milutin Batič, v imenu Enotnih sindikatov Slovenije Tone Dolinšek, v imenu AFŽ Branka Jurca in nato predstavniki vseh bratskih republik, delegata iz Trsta in Koroške, predstavnik graditeljev mladinske proge Šamac-Sarajevo in pionir Božo Demšar v imenu pionirjev Slovenije. Ob zaključku prvega dela kongresa so delegati z navdušenjem sprejeli resolucijo maršalu Titu, ki jo je prečital tov. Iztok Žagar.

Naslednji dan je kongres Ljudske mladine Slovenije nadaljeval svoje delo. Član sekretariata Glavnega odbora (Nadaljevanje na 10. str.)

Uspeli I. Primorske udarne brigade Janka Premrla - Vojka na Mladinski progi

Naša brigada je bila med prvimi, ki je pohlitala ta delo v Bosno. Že mesec dni delamo z največjim poletom na nasipu pri Doboju in sleherni dan večamo norme dela. Vestno izpolnjujemo tudi obveznosti, ki si jih sproti dajamo vsakih 10 dni. Ni ga mladinec ali mladinka, ki se ne bi zavedal svojih dolžnosti.

Naša brigada spada v III. sekcijo, v katero je vključenih 21 brigad z nad 4500 mladinci in mladinkami.

Naš tabor je ob glavni cesti, oddaljen 4 km od Doboja. Urejen je zelo lepo in snažno. Brigadirji so zdravi in hodijo na delo vedno s pesmijo, prav tako se vračajo nazaj. Pogrešajo pa vsi povezave z množičnimi organizacijami doma, kajti pri vseh ostalih brigadah je ta povezava tesna.

Poglejmo delo, ki ga je naša brigada napravila od 1. aprila do 10. maja, torej v 40 dneh. Najvažnejše je seveda delo na progi sami, zato je vsemu ostalemu odmerjen krajši čas. Do 1. maja smo delali 6 ur na nasipu, a od 1. maja dalje smo se zavezali delati po 7 ur, kar tudi izpolnjujemo.

Očistili smo 46.202 m² terena, izkopalni 1170 dreves, napravili 403 m³ betona, zbetonirali 11 večjih in manjših propustov, a na nasip zvozili 12.433 m³ materiala, ki ga je treba izkopati, naložiti na samokolnice in zvoziti na nasip.

Brigada šteje 312 brigadirjev. V začetku nas je bilo 378, pa jih je medtem mnogo odšlo v razne tečaje. Vse delo je organizirano. Imamo 6 čet in je vsaka razdeljena na šestorke, petorke, četvorke ali trojke, ki živahno tekmujejo med seboj.

Obveznosti, ki smo jih sami zadali na brigadni konferenci, niso lahke. Vsak mladinec je moral do 1. maja izkopati in prepeljati na nasip obvezno 1,70 m³ v 6 urah, a od 1. maja 1,80 m³ v 7 urah, kar pa smo sleherni dan presegli in so nekateri mladinci prepeljali na nasip po 3,50 ali celo po

4,50 m³ materiala. Dne 1. maja je bila naša brigada proglašena za udarno, kar je za nas najvišje odlikovanje. Obljuba, ki smo jo dali pred odhodom Pokrajinskemu narodno-osvobodilnemu odboru v Ajdovščini, da se ne bomo vrnili prej, dokler ne bomo dosegli tega naslova, je bila s tem izpolnjena.

Da pa smo dosegli ta naslov smo morali krepko prijeti tudi na ostalih področjih, kajti poleg fizičnega dela tekmujejo tudi na kulturno-prosvetnem polju, v fizikulturi in higieni. Vse obveznosti na kulturnem polju smo izpolnili. Doslej smo priredili 7 kulturnih prireditev na lastnem odru, ki je postavljen na prostem in opremljen s kulisami. Prostor za gledalce je spicniran v obliki amfiteatra. Pevski zbor šteje 60 pevcev in smo se naučili že 11 novih pesmi za mešani zbor. Napravili smo 8 parol in postavili 9 slavolokov. Umetniška grupa je izdelala 11 slik Tita, Stalina, Kardelja, Vojka, razne napise na grških, državni grb iz kamenja in podobno.

Imeli smo 16 predavanj iz slovenščine, 18 iz srbohrvaščine, 76% mladincev in mladink se je naučilo pisati in čitati cirilico. Tesno smo povezani s sosednimi brigadami, s katerimi pripravljamo skupaj igre, taborne ognje, a tudi z domačim prebivalstvom imamo tesne zveze. Pionirjem iz Kostajnice smo darovali 350 zvezkov, svinčnikov in peres ter sliko heroja Vojka. Mladinski organizaciji smo podarili 70 knjig in šah, a AFŽ sliko neodrešene Primorske.

Pri fizikulturi smo tudi pridni. Za fizikalno značko tekmuje 220 mladincev. Doslej je postavljenih že 8 norm, in sicer skok v višino, v daljino, met krogle, diska, bombe, tek itd. Tekmujevali smo v nogometu, odbojki in šahu.

Dne 9. maja je bilo proglašeno 5 udarnikov naše brigade, 9 mladincev in mladink je bilo pohvaljenih.

Vsi delamo z resnično voljo in lahko trdimo, da gradimo mi progno, a pro-

ga nas. Sleherni se bo vrnili v svoj kraj z bogatimi izkušnjami in lepimi spomini iz bratske Bosne, a obenem pokazal vsem sovražnikom delovnega ljudstva, kaj zmora mladina. Naš cilj je uresničenje in prekoračenje roka za zgraditev proge Šamac-Sarajevo. S tem bomo izvršili eno izmed glavnih del petletnega gospodarskega načrta. Ne bojimo se nobenih težav, ker vemo, da gre za našo gospodarsko moč, za našo blaginjo, ki jo bomo dosegli le z vztrajnim delom in učenjem.

Stanko Novljan,

I. Primorska udarna brigada
Janka Premrla-Vojka.

O RAZMEJITVI PRI SOLKANU

"Primorski dnevnik" je objavil članek o razmejitvi med Italijo in Jugoslavijo pri Gorici in Solkanu, kjer se jugoslovansko in italijansko stališče ne skladata. Italijanska delegacija je mnenja, da mora iti meja tako, da se prepusti Jugoslaviji le strogo središče

Solkana, dočim naj pripadejo polja po njih raztresene hiše Italiji. Jugoslavija zastopa stališče, da mora iti meja po stari občinski meji.

Dopisniku "Primorskega dnevnika" so domačini dejali, da imajo vsi slovenski kmetje zemljo onstran železnice in da jih njihova usoda zelo skrbi. Kmetje so dejali: "Če ostane kmet na zemlji, je prav tako, kakor če bi drvesu odžagali korenine." Neki kmet je dopisniku dejal, da se mu ne izplača več saditi, če bi prišla njegova zemlja pod Italijo, ker bi mu zopet naložili davke kakor nekoč. Kmetje so dopisniku povedali, da bi ostalo 400 Slovencev več pod Italijo, če bi tekla meja tako, kakor hoče italijanska delegacija.

Mirovna pogodba pravi, da prepusti meja mesto Solkan Jugoslaviji. Glede na to pravijo domačini: "Solkan niso samo hiše, kjer živimo Solkanci, pod Solkan spada tudi zemlja, ki nas živi."

PRIMORSKE VESTI

SREBRNI UMETNIŠKI JUBILEJ

Te dni je proslavljala 25letnico svojega plodnosnega umetniškega, odrskega ustvarjanja, igralec in režiser Slovenskega narodnega gledališča v Trstu Milan Košič. Med drugo svetovno vojno je doživljal gorje v raznih nacističnih taboriščih v Nemčiji. Po osvoboditvi je prišel v Trst in obogatil celo vrsto svojih odličnih odskih likov z novimi stvaritvami. Slovensko ljudstvo Trsta in Primorja izraža prijubljenu umetniku svoje čestitke.

NOVA CESTA V BRKINIH

Pred dobrim mesecem so pričeli graditi v Brkinih novo cesto, ki bo vezala celo vrsto vasi z glavno cesto Trst-Reka. Letos bodo na sektorju Javorje-Pregarje zgradili po večini s prostovoljnimi delom 4 km nove ceste. Že v Avstriji in Italiji so govorili o potrebi te ceste, vendar pa je bilo treba nove ljudske oblasti za uresničenje načrta nujno potrebne cestne zveze v naših Brkinih.

VPRAŠANJE SPORAZUMA O DELOVNEM PROGRAMU ZAČASNE VLADE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMLJA (S.T.O.)

V središču politične pozornosti Trsta in vsega Primorja je vprašanje pogajanj o delovnem programu začasne vlade Svobodnega tržaškega ozemlja. Pogajanja z bivšimi strankami CLN-a (Comitato liberazione nazionale) so bila prekinjena. Ta pogajanja so se prav za prav pričela že lani. Kljub raznim težavam je prišlo do sporazuma glede raznih točk programa začasne vlade na področju Svobodnega Tržaškega Ozemlja. Pogajanja so bila prekinjena zaradi posega istih sil in istih krogov, ki so pripomogli v Italiji do oblasti sedanji vladi, ki ni izraz volje italijanskega ljudstva. Vest o skupnih sestankih je ljudstvo ugodno sprejelo in z vseh strani prihajajo pozivi, naj se pogajanja nadaljujejo, saj si tržaško ljudstvo želi miru, ker bo lahko samo v miru posvetilo vse svoje sile izboljšanju položaja na področju STO-ja. Kljub vsemu je bil podpisan sporazum s predstavniki Tržaškega odbora neodvisnih. Nedvomno bo sledil tudi sporazum z drugimi skupinami. Sicer so nekateri sile, ki bi se rade upirale sporazumu glede delovnega programa začasne vlade STO-ja. Toda močnejše nego te sile so ljudske sile; zaradi tega mora nujno slediti sporazum z vsemi drugimi strankami. Stališče Slovensko italijanske antifašistične unije je popolnoma jasno. Nadaljna pogajanja ne morejo biti več tajna. Zaradi tega bo nujno potrebna po vsakem sestanku objava poročila o poteku pogajanj. Izvršni odbor SIAU

je sklenil, da pošlje skupinam CLN-a izvzemni fašistično skupino Uomo qualunque lokalni predlog, da se pogajanja nadaljujejo. Delovne množice na področju STO-ja pozdravljajo ta predlog.

NOV NAPAD FAŠISTIČNIH TERORISTOV

Dne 19. junija je skupina pobaltnov, ki se je udeleževala že pri ponovnem napadu na Slovensko narodno gledališče dne 18. junija, razgrajala po mestu in pela neke žaljive popevke proti maršalu Titu. Dne 20. junija je sledil terorističen napad na kulturni krožek "Perossa". Napadli so žene in otroke, ki so jih hoteli pobiti z bombami. Pri aretiranem teroristu Famiu so našli dokumente, ki jasno kažejo, kdo pošilja teroriste na delo. Ob teh dokumentih je izpričano, da se italijanska liberalna stranka poslužuje v politični borbi nasilja. Člani kulturnega krožka "Perossa" v ulici San Vito so imeli svoje običajno konferenco 20. junija. Ob koncu konference so pričeli člani odhajati domov. Mimo je prišla skupina 15 do 20 neofašističnih razbijačev, ki so vrgli v množico ljudi na vrtu pred krožkom 3 ročne bombe, ki so eksplodirale in ranile okoli 20 oseb. Med ranjenimi je mnogo žensk in otrok, od katerih je eden star 3 leta, drugi pa štiri. Ranjenica je bila nadalje najstarejša članica kulturnega krožka 73-letna Roza Sentassi. Policiji ni bilo precej časa na spregled. Ljudje so pridržali enega od napadalcev 17-letnega Fama Claudija, pri katerem so našli navedene dokumente, ob katerih je točno razvidna na zveza napadalcev z izvršnim odborom italijanske liberalne stranke v Trstu.

ZADRSKE RIBE ZA TRST

Zadrski ribiči so nalovili v letošnjem maju 670.000 kg rib. Od teh so izvozili v Trst 300.000 kg.

KOPRSKI DOGODKI

Znano in povsem utemeljeno je stališče našega ljudstva glede na osebo tržaškega škofa Santina, ki je bil ves čas fašizma eden glavnih stebrov fašistične politike. Škof Santin je postal junak tržaškega fašizma, od koder prihajajo napadi in bombni atenti na naše ljudi in na naše ustanove. Prav gotovo bi bil fašizem zahteval odstranitev škofa Santina, kakor je bil zahteval odstranitev goriškega nadškofa dr. Sedeja in tržaškega škofa dr. Fogarja, če ne bi bil trdnopora fašistične politike v julijski krajini. Na množičnih sestankih je istrsko ljudstvo ponovno izražalo željo, da ne želi da bi škof Santin stopil na zemljo, ki jo je ljudstvo

samo s potoki krvi in neizročenimi žrtvami* očistilo vseh sledov fašizma. Dne 19. junija zjutraj pa je nenadoma prišel v Koper na parniku "Itala" škof Santin, ne da bi bil o tem prej obvestil krajevna oblastva. Na sebi je imel obleko navadnega duhovnika. Toda ko je ljudstvo iz Kopra in okolice izvedelo za njegov prihod, se je začelo zbirati, izražajoč zahvalo, naj se škof Santin takoj odstrani iz mesta. Množica je vzklikala bivodnemu tržaškemu škofu Fogarju, ki je branil ljudstvo pred fašisti. Hkrati pa je izražala svoje razpoloženje z vzklikom: "Proč s školom, fašističnim polkovnikom!" Ko ni hotel škof sprejeti delegacije ljudstva, je množica predrla kordon Narodne zaščite in vdrila v semenišče. Ko je množica našla škofa, je pravkar prišlo ojačanje Narodne zaščite, ki je škofa zaščitilo. Predstavniki okrajnega ljudskega odbora so izrazili škofu obžalovanje zaradi dogodka ter pripomnili, da bi se to gotovo ne zgodilo, če bi bila oblast pravočasno obveščena o njegovem obisku. Ob taščitni Narodne zaščite se je škof odpeljal iz Kopra. Na bloku pri Škofijah se je škof Santin zavalil poveljniku okrajne narodne zaščite za Istro z besedami: "Zahvaljujem se vam, kajti storili ste več nego je bilo v vaši moči". Pri obrambi škofa pred razjarjeno množico je bilo več zaščitnikov poškodovanih. Narodna zaščita je aretirala okoli 20 demonstrantov, med katerimi je več takšnih, ki so po predoru kordona Narodne zaščite vdrli v semenišče.

KULTURNO PROSVETNO DELO NA TOLMINSKEM

V tolminskem pasu cone B deluje danes 21 prosvetnih društev v smislu programa Kongresa ljudske prosvete v Ljubljani. Letos je bilo uprizorjenih 36 večjih dramskih del, med katerimi so bile tudi Finžgarjeve drame. Na Tolminskem deluje nadalje 22 igralških skupin, med katerimi se odlikujeta predvsem Tolmin in Sv. Lucija ob Seči. V coni B tolminskega okraja se udeležuje 9 mešanih zborov in trije moški zbori. V Podmelcu imajo dekleta tamburaški zbor, ki se je že večkrat izkazal. V Tolminu imamo tudi orkester, v Idriškem godbo na pihala, v Volčah tamburaški zbor. Tudi slovi pevski zbor tolminske gimnazije, ki je med najboljšimi pevskimi zbori te vrste. Tolminska čitalnica, ki je bila med prvimi na Primorskem, je tudi danes torišče vrlih borcev.

TRŽAŠKI ŠPORTNIKI V BEOGRADU

Dne 17. junija sta dospeli v Beograd s posebnim vlakom fizkulturni brigadi iz Trsta in Slovenije. Tržaška športna mladina je bila kljub napornemu potovanju vesela in razigrana. Tržaški športniki so navdušeni nad prijaznostjo in gostoljubnostjo Beogražanov.

PULJSKI BEGUNCI SE VRAČAJO

Mnogim beguncem iz Pulja, ki jih je lažna propaganda proti novi Jugoslaviji kruto prevarila, se sedaj odpirajo oči. V Trst se je zatekla med drugim tudi neka I. Antoni, ki je zaman trkala na razna tržaška vrata za pomoč. Končno je svoje tegobe bojzljivo zaupala slovenski hišnici, članici SIAU. Hišnica je odpeljala zapeljano I. Antoni na sedež SIAU, kjer so ji dali potrebna sredstva za vrnitev v Pulj. Antonijeva je pred svojim odhodom iz Trsta izpovedala, da je v Vidnu še mnogo beguncev, ki bi se radi vrnili v Pulj, pa jih zmerom iznova vračajo v taborišče. Dejala je: "Sedaj vem nekaj več. Nas siromake so varali, bogatini pa, ki so netili sovraštvo, se vozijo po Italiji v luksuznih avtomobilih in stanujejo v razkošnih stanovanjih."

PEKLENSKI STROJ V TRŽIČU

Neofašisti so vrgli pekleni stroj v trgovino z zelenjavo, ki je last zavednega protifašista Romana Zorzina. Škoda znaša nad 500.000 lir. Poškodovana so tudi sosednja poslopja, zlasti okna. Za napadalci polzvedujejo

ZMEROM NOVI PRISELJENCI

Kljub občutni gospodarski krizi v Trstu narašča dotok priseljencev. Dočim izkazuje prebitek prebivalstva v marcu 639, aprila 845, je v maju narasel na 946 ljudi. Gre predvsem za dotok političnih beguncev in vojnih zločincev, ki uživajo zaščito pri tržaških sodiščih.

NARAŠČANJE BREZPOSELNOSTI V TRSTU

Trst, 12. jun. — Brezposelnost v coni A postaja vedno bolj pereča. Najbolj narašča med strokovnim delavstvom tržaške ladjedelniške industrije. Med temi delavci, ki jih je težko zaposliti drugod, se opaža rastoče nezaposlovanje. Delavci si ne vedo pojasniti vzroka, zakaj sta bili ladji "Saturnia" in "Vulcania", ki sta bili registrirani v tržaškem pristanišču, poslani v popravilo v druge italijanske ladjedelnice in ne v tržaške. Pri popravilu ene same teh ladij bi lahko zaposlili 700 delavcev.

TRAŽAŠKA DELOVNA BRIGADA SE JE VRNILA Z MLADINSKE PROGE

Trst, 13. jun. — V torek se je vrnila v Trst tržaška mladinska delovna brigada "Alma Vivoda", ki je delala na mladinski progi Šamac—Sarajevo. Po dveh mesecih dela na progi je tržaška mladina obiskala več jugoslovanskih mest, med njimi Mostar, Dubrovnik, Split, Zagreb in bila povsod navdušeno sprejeta. Na tržaški postaji so brigado pričakali številni civilni policisti. To je bil prvi pozdrav, ki jim ga je dala "demokratična" zasedbena oblast cone A.

SMRTNA KOSA

V Trstu je umrl Josip Bandelj, stanujoč v Rojanu št. 77.

—V Rodiku je umrl 37-letni Jožef Bernetič.

—V Škedenju je preminul Anton Mavrič, stanujoč v ulici Ponizelli št. 10.

* —Nadalje so umrli v Trstu: Lojzka Cesar, 35-letna Fonda Lucija, 12-letni Karel Gregorič, 47-letna Martina Blažič. Pokojnikom blag spomin!

DROBNE VESTI

—Nevarno si je pretresel možgane pri padcu s kolesa 63-letni delavec Silvo Angelis iz ulice Media 14.

—Tržaška policija je aretirala celo vrsto tržaških občinskih uradnikov, ki so trgovali z odrezki živilskih nakaznic. Med aretiranci je vsaj 8 načelnikov raznih uradov.

—V nekem predoru v bližini železniške postaje na opčinah so odkrili veliko zalogo municije, ki so jo tam verjetno pustili Nemci ob njihovem begu pred partizani. Našli so okoli 70 zabojev boksarjev in granat od 81 in 88 mm, 200 bomb za možnarje, 364 min, okoli 400 ročnih bomb vseh vrst.

—S cigaretnim vžigalnikom je povzročil požar v hiši tapetnik Franc Rustja, ki je podlegel opeklinam. Njegova žena in 15-letna hčerka Francka sta se plamenov tako prestrašili, da sta skočili s prvega nadstropja in se potolkli. Zdravita se v tržaški bolnišnici.

—Pet poštnih uslužbencev iz tržaškega paketnega oddelka se je polastilo več paketov iz Amerike. Pred sodiščem so bili obsojeni Grumbeli, Scaramelo, in Pascuci na 2 leti zapora in 25.000 lir globe, Fontano Romilda pa na 4 mesece zapora in 25.000 lir odškodnine.

—V noči na 9. junij je v Krminu eksplozirala pekleni stroj, ki so ga profašistični elementi postavili v bližino sedeža italijanske komunistične stranke. Eksplozija je povzročila okoli 15.000 lir škode.

—V ulici Lampieri so našli 3 ročne bombe, vrste "Balila", ki so jih pobiralci min odstranili.

S. Gregorčičeve poezije

Rojakom sporočamo, da knjiga S. Gregorčičeve poezije, izdana za njegovo 100 letnico rojstva, je vam na razpolago samo do konca meseca avgusta. Dobite jo lahko v vseh slovenskih društvih v Buenos Airesu in okolici, kakr tudi pri zastopnikih Slovenskega Glasa v Rosariu, Córdoba in Montevideo, ali pa pišite naravnost na sedež S. G. O.: Francisco Kurinčič, Garay 3912, Buenos Aires.

Knjiga stane še vedno \$ 4.—, katero svoto je treba poslati na prej navedeno ime po pošti (Bono postal ali Giro postal).

Pohitite, rojaki in kupite si to dragoceno zgodovinsko in preroksko knjigo, vam v trajen spomin v tujini in vašim doma, katerim bo lep in najdražji dar, saj poštnina v domovino stane samo \$ 0.40.

Pozneje, po avgustu, te dragocene knjige ne bo mogoče več dobiti, ker bomo vse kar jih do tega časa ne bo razprodanih ali naročenih, poslali v domovino.

Dobra knjiga, posebno kot so Gregorčičeve prerokske poezije, je najboljši prijatelj in trajne vrednosti. Torej pohitite z nakupom ali naročilom te knjige, kateri jo še nimate, da vam ne bo pozneje žal vaše nemarnosti.

S. Gregorčičev Odbor.

NA RAČUN SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMLJA, SI HOČEJO NEKATERI NAPOLNITI SVOJE ŽEPE

— Aretacije —

Trst, 12. julija. — Obveščevalne agencije poročajo, da so zavezniške oblasti aretirale v Trstu severnoameriškega majorja Edwarda H. Richardson in angleškega majorja J. R. Squire. Obtožena sta ilegalnega pridržanja raznih inozemskih diviz in denarja. Aretacije so se izvršile vsled preiskave pri stroških Oddelka za Javna Dela, kateri znašajo mesečno 1 milijon dolarjev.

Poleg imenovanih je bilo aretiranih tudi 8 civilnih uradnikov in 3 uradnice, ki so v tej aferi zamotani.

Major Richardson je glavni šef oddelka za Javna Dela, kakor tudi šef onih, ki so aretirani radi omenjenega škandala.

Časopisje v STO smatrajo to policijsko postopanje, kakor začetek kampanje čiščenja napram raznim manevrom. Tej kampanji baje načeljuje polkovnik J. Carnes, kateri jpe bil ravnokar imenovan za vojaškega guvernerja v STO.

SLOVENSKI SVET

V A B I

NA PRVO SKUPNO

PRIREDITEV SLOVENSKIH DRUŠTEV

katera se vrši v NEDELJO 3. AVGUSTA v dvorani "Centro Armenio", ulica Acevedo 1353 (v višini Córdoba 4800). Začetek ob 4 uri in pol popoldne.

S P O R E D :

- 1) Pozdrav (Predsednik Slovenskega Sveta).
- 2) Deklamacija (Učiteljica Vida Gomišček).
- 3) Petje (Skupni zbori pod vodstvom pevovodij Cirila Jekše, Jakoba Kregelj in Josipa Samec).
- 4) Solospevi (Bariton Angel Hrovatin).
- 5) Klasični plesi (Izvajka Lidija Gabrovec).
- 6) Kuplet (Lilijana Turk in Nélida Leban).
- 7) Igra enodejanka, spisal Mile Klopčič, vzeta iz partizanskega tiska "Naša beseda", galsilo 10. ljubljanske udarne brigade:

"M A T I"

O S E B E :

Mati: Ivanka Lojk — Partizan Andrej: Joško Živec
Minca, hči: Jožica Komel — Partizan Marko: Martin Keber
Peter, sin: Emil Lozej — Režija: JOŠKO ŽIVEC.

Po SPOREDU PLES DO 11 URE. — Igra SAMČEV ORKESTER. Vse članstvo in prijatelje naših društev, da se polnoštevilno udeležijo prav vljudno vabi

SLOVENSKI SVET.

Krojačnica LEOPOLD UŠAJ

Avda. FRANCISCO
BEIRO 5380-84
U. T. 50-4542
VILLA DEVOTO

TRGOVINA JESTVIN "JUGOSLOVANSKA ZVEZDA"

Močnik Ivan
SARACHAGA 4800
U. T. 67-6988

Kako se dela na Mladinski progi

Šamac-Sarajevo

Izročila nam je pismo naša naročnica v katerem gledališka igralka Mari Ponikvar iz Maribora opisuje kako jugoslovanska mladina dela na progi Šamac-Sarajevo. Pismo pričujemo v celoti.

Maribor, 11. 6. 1947

Ljuba moja prijateljica!

Najprvo, kar Te najbrže zelo zanima — vtise s proge. To mi je tudi zelo živo v spominu, tako živo, da bom šla še enkrat na progo, ker me zanima, koliko bodo spet naredili do poletja. Ogromno delo je to, o tem se lahko prepričaš, če greš doli, ali če malo pogledaš na številke, velike številke preko računskih norm. Marsikdo je že godrnjal, češ, da sleparijo mladino in jo priganjajo s tekmovanjem; veš, pa je le druga, če tekmujejo, to so mi sami mladinci zatrdili. Namreč, če bi samo delali, so rekli, bi jim bilo dolgčas, tako pa s tekmovanjem požive delo in ga spremenijo malomanj kot v zabavo, torej, so rekli, tako kot sport, pri katerem se tudi napenjaš in natezaš za prazen nič tako rekoč. Če pa pri progi vzameš v obzir, da krepimo telo in obenem ogromno pomenimo svojim delom, tedaj ne boš mislil na sedenje v kavarni ali večere po plesih in zabavah kjer krokariš do rane zore. Saj nam tu ničesar ne manjka, so rekli mladinci. Jela imamo dovolj, za zabavo nam skrbi kulturalnik, za zdravje sanitetni referent ali (ka) itd. Uganjamo sport v prostem času po mili volji, saj smo pa s fiz-kulturnimi prireditvami tudi dokazali, kaj zmoremo. Toda zašla sem. Hotela bi Ti prikazati sliko, ki se Ti odpre, čim zajadraš na teritorij, kjer se gradi proga. Če gledaš palice, ki na nekaterih mestih štrlijo iz nasipa in vidiš, koliko zemlje bo še treba nanositi, te prevzema silna skrb: koliko časa bo še treba da se dogradi ogromno delo? Toda čim dalje se voziš ob progi, tem bolj se manjša skrb za progo, kajti vidiš, da ni tako strašno, saj, prvič na nekaterih mestih nasip ni tako strašno visok, drugič pa, je po vsej progi, čisto po vsej progi na tisoče rok, ki istočasno gradi vso progo, od Šamca do Sarajeva. Vidiš stroje, ozkotirno železnico, buldožere in kaj vem, kako se vsem tem strojem še pravi. Na vsej progi vidiš eno samo hitenje ne samo, da bi bila proga sigurno gotova do jeseni, temveč da se tudi nadoknadi čas, ki ga mladinci zamude za delo ob dežju. In tega ni bilo malo, ko smo mi bili doli. Kako to izgleda, kadar je dež na tem sektorju, ve samo tisti, ki je bil doli. Teren je iz same ilovice in kadar dežuje, se smučaš, dyaš in sankčaš, samo hodiš ne. Nimaš pojma, koliko dobre volje pa povzroči samo lovljenje ravnotežja po zraku pri mladincih! Pristrčno se smejejo, kadar nekdo pade, ne iz hudobnosti, ne, samo zares, tako hecno je, ko mu je cela zaplata od ilovice. Tako je, če pade oni, se mu smejejo mi, če padem jaz, se smejejo oni meni itd. Ko smo bili v Triglavski brigadi, ki ima barake na majhnem gričku, sem ravno nesla skledice naše skupine v kuhinjo, da jih pomijem. Od barake do kuhinje so bile narejene majhne stopnice, ki se pa seveda dnevno zelo obrabijo, tako da so bile na robih okrogle. Jaz se ti začnem sankati, loviti ravnotežje in skledice. Seveda, je bilo za artista mojih zmognosti malo preveč obvladati vse troje. Skledice so začele frčati po zraku in zvoniti po hričku proti kuhinji. Posrečilo se mi je še po nogah se pridrsati in prismočait do kuhinje v objem Triglavskih kuharic ob splošnem pristrčnem smehu mladincev in mladink. Toda — jaz sem vendar spet zašla! Začela sem prav dobro, toda že vidim, da mi za pisatelja manjka dar.

Torej — voziš se in voziš ob progi, kjer vidiš vrvenje kot na mravljišču, organizirano, skladno vrvenje, kjer vsak mora in se tudi potruži obvladati posel, ki mu je poverjen, kajti brez dobre organizacije tudi

*dobrega dela ne more biti.

Torej odpeljali smo se iz Maribora (da začnem od kraja) s polnim košem dobre volje in namero, da mladim prijateljem nudimo nekaj naše umetnosti v zabavo in razvedrilo. Torej, od mladine ob progi sem že napisala, ne bom ponavljala. Pripomnila bi le to, da razven dela vidiš razne skupine mladih ljudi, včasih tudi starih, kako imajo nekaj med seboj. Kasneje smo doznali, da imajo razne tečaje: analfabetske, samaritanske za fizkulturo, skratka učne ure za razne predmete. Vidiš, kako nekje brcajo z vso vnemo žogo, druge dekleta perejo in likajo in se pripravljajo za kdo zna kakšna praznik, vidiš kuhinje in velike kotle, zagledaš barake brigade, ki ji že po obliki, kako je narejen vhod in malo dalje barake napravljene oder spoznaš Grke. Vse to smo videli, predno smo se pripeljali v Zenico, kjer je bila naša jauka. Izstopili smo na črna tla, kjer ti premog kaže svojo črno prisotnost tako vsiljivo, da bi ga še slepec videl. V Zenici ima premog vsak, kolikor ga kdo nabere. Gre ti čika z železnim kolom v Bosno, ki je na nekaterih mestih zelo plitva, talče na dno in si s tem pripravlja premog. Voda ga sproti opere tako, da ga čika samo pobere iz vode in nalaga v košaro. To samo za primero, kako pridejo Zeničani do premoga, da vidiš kako je to bogastvo čisto pri roki. Odgrneš plast zemlje, pa imaš premog brez dvigal in naprav, ki so potrebne za kakšen rudnik, kot je Zagorje itd. V Zenici so še druge zanimivosti. Vidiš še bule, za homoderane od glave do pet, pa malo modernejšje in čisto moderne, ki ima pajčolan le zato, da je mikavnejša; tenak, da zlahka vidiš, kako lepo je našminkana pod pajčolanom. Mi smo bili na obisku pri takem muslimanu. Žena nosi dimjo le še doma, ker je pripravna obleka pri pospravljanju. Le zdržalo je ni v naši družbi, ker je pač taka tradicija, da se žena ne sme držati pri gostih. Brat te žene se je v nemal zame, dejal je, da sem prava živa rožca v nasprotju bledim ženam muslimanskim. Meni sicer ni mar ne Alaha ne Budhe, kot nam ni več mar Svaruna ali kakšnega drugega boga naših prednikov, toda — kaj pravijo četudi mi ni mar niti naš rimokatoliški bog, se bi vseeno premislila. Mojega princa ne bo pome, morda se bo le našel kakšen star na tak način osiroteli kot jaz, da se bova našla. Ta musliman — sicer je rodom iz Črne gore! — je dejal da pride v Maribor, da je že bil in eno našo deklico hecal, da pojdemo na kakšno krokarijo proslavljat naše srečanje in popivat na srečnejšo bodočnost Bosne, ki je bila dosedaj tak pastorek v Jugoslaviji. Da, to je pa res! Pastorka je bila pa velika, verjemi mi! Kakšna revščina je po vaseh, tega si ni mogoče predstavljati. Govorila sem z neko kmetico, kjer smo pili mleko, jedli pravo pravcato kislo smetano in pili bosansko godljo, ki so ji rekli, da je rakija, čeprav je imela največ 5%. Rečem ti, na

*sebi je imela samo obleko, ki je doma stkana in 5 otrok se je vrtelo okrog nje, prav tako slabo oblečenih bledičnih, toda že precej samozavestnih. Dejala je kmetica, da se zdaj zatrdno nadajo, da bo boljše, ko steče železnica mimo njihovih samotnih gozdov. Da bo zdaj gotovo kaj več "zarade". Otroci so mi ponosno kazali avoje zvezke, hodijo 8 km daleč v šolo. Veliki tekmujejo z malimi, saj znajo pisati od tedaj ko so začeli otvarjati analfabetske tečaje. Vprašala sem malo Nevenko (če gre z menoj v kraje kjer so lepi "gradovi dučani punih ljepih haljina", itd. pa veš, kaj mi je rekla? "To će sad biti i kod nas!" Vse je prežeto z prepričanjem, da je Bosni napočil čisto drugi čas. Zato tudi pomagajo kmetje kolikor le morejo.

Da, da. Moja povest bo podobna kočijažu s šesterevprego, ko sedi prvič na kozlu, vedno mu kakšen konj uide in poskoči iz reda. — Torej, v Zenici smo v radiu prepevali, to se pravi, posneli so nas na ploščo, razgovarjali smo se z mladinci, ki vodijo razpored mladincev ter nas je zelo presenetil red, ki je vladal na štabu. Tu v Zenici je namreč Glavni štab te mladine, ki dela na progi. Osuplja te živahnost brez hrupa; vse se lepo odvija in vendar dela samo mladina! Delo je razdeljeno po sekcijah, tako, če rabiš hrano, se obneš na tega, če rabiš avto, na onega in spet kaj drugega je spet nekdo določen — vse imaš na tabli v veži lepo napisano, kaj kje dobiš, na koga se imaš obrniti.

In tako so nas poslali na II. sekcijo t. j. od Doboja proti Sarajevu V prvi brigadi, ki smo nanjo naleteli, smo dajali miting kar v baraki, ker nam je lep načrt, da združimo kakih 6 brigad, splaval po vodi dobesedno, deževalo je namreč, kaj deževalo, niagarski slap je ničla proti dežju, ki je lil tisti večer. Pa nam je prišlo ravno prav, kajti naša so. pravnistinja nam je zbolela in je samo še petala. Vedeli smo to že v vlaku, saj je kihala, da se je potresel vlak s hribom vred in smo bili v nevarnosti, da se kam ne prekucnemo. Zato so jo fanti prijeli, čim je začela loviti sapo. In tako je pel samo Rakovec (saj ga poznaš) spremljal ga je na harmoniki naš dični Vinko, ki ga pa ne poznaš. Smej se ali ne, iz "Toske" je tako lepo zapel, da je moral ponavljati. Seveda je bilo precej Italijanov iz Reke in Istre. Drugi večer nas je spet dež pregel in barako pančevačke brigade. Ali nas je navdušeno sprejela. "Hura" in "Zdravo" klincev ni bilo ne konca ne kraja. In da vidiš to tišino in tiste obraze na pogradih z rokami podprih, ki so strmeli v naša dva fanta, ki sta izvajala spored. Nagradili so nas s cigaretami — Ti seveda ne veš, kaj to pomeni! — in nas povabili, tako iskreno povabili! — Tretji dan smo se namenili na velik fizkulturni festival, ki ga je imelo namen prirediti 10 brigad skupaj. Že ko smo čakali na kamion, evo dežja, tako da ko smo se tja pripeljali, so nas poslali kar "domov" v omenjeno Triglavsko brigado. Ker je Triglav, kateri ne more biti v nižini, zato so si postavili barako na holmčku. Da so jo imeli preje doli pri reki Bosni, pa so jim pogosto brodirale noge

po vodi, zato so jo neki dan razkrili in ko je bila ravno razkrita — dež, ne dež, vesoljni potop! No, pa so zdaj le zadovoljni, so dejali, da so jo prenesli. Prelep razgled je po bosanskih gričkih, ki so me nekoliko spominjali naše Dolenjske. No, pri Triglavski brigadi nas dež ni več preganjal. Lunca nas je lepo osvetljala, zvezdice so mežikale, kot da jih je ganila pesem, ki jo je pel Rakovec: "Solza je padala, nisi je videla..." Tam sem recitirala tudi jaz, saj so bili sami Slovenci. Tu me je tudi prijatelj presenetilo dejstvo, da so mi poskali, še predno sem odprla usta. Veliko sem se namreč z njimi razgovarjala, vedeli so, da sem namenjena recitirati in kot imam malo poguma recitirati, mi je greben po tem zrasel. No, zelo me pohvalili. Sploh jim je bil program odločno prekratek. Obljubili smo jim, da kdor bo poleti še tu, nas bo spet slišal pa še kaj več. Pridejo na take mitinge tudi kmetje iz okolice, ki, čeprav še ne poznajo tako našega jezika, kot mi njihovega, vseeno uživajo posebno ob pesmih. No, ker je bil program prekratek, jim je naš harmonikaš še par zaigral, pa so se zavrteli doli na fizkulturnem vadišču. Naslednji dan smo, namesto prejšnjega večer, imeli miting ob tabornem ognju, kjer je bilo zares jako lepo. Luna, zvezdice, žabe v daljavi pes, ob tabornem ognju pa naš Rakovec tako, da je rekla neka mladinka nekako tako navdušeno besedo, pa je boljše, da ti prispedobe ne povem, saj bi jo lahko kdo napačno tolmačil. Bil je vzdih vžičenja, pa je zares bilo lepo.

Brigade imajo tudi smisel za šalo. Tako je v Triglavski bil na stenčasu članek mladink o mladincih, ki so sklenili, da sedem ur ne bodo govorili, da bi delo ne trpelo in da energija ne bi izgubljala brez haska. Fantje so se trdno držali sklepa, deklice pa jezone so sklenile, da po večerji pa one ne odpru ust. Sklepa se seveda mladinke niso držale, kajti čeprav niso njihove zvijače nič zalagale, ko so skušale pretentati, da bi fantje prelomili besedo, soo ne morale besedo le prežreti. Mladinka je končala članek z vzdihom: "Kaj hočete, ženska ostane ženska, pa če ji usta zavežeš." Potem članek o nekem mladincu, ki se je spodtaknil s samokolnicami in je zletel čez njo, ker je precej hitro hodil, še porej se je udaril ob piščal zato je precej visoko poskočil od bolečine in ko so ga drugi malo sočutno pogelovali jih je nahrulil: "Kaj pa mislite? Jaz sem le malo treniral skok čez zapreke!"

V brigadi so napravili tudi sončno urino. Kazalo je drog, na katerem je zastava, ure minute in menda celo sekunde, če se prav spoznam so bile napravljene iz konzerviranih škotelj.

Ne bom Ti opisovala nadaljnjih brigad, saj je po večini življenje po vseh brigadah približno enako. Zjutraj vstanejo ob 4 h, zaspani morajo ob 21 h in medtem ko je brigada demobiliziranih borcev molčeca, nastane v baraki mladincev ob plozanju trobente tak živžav, ko se hite oblačiti, da te minc ves spanec. Disciplina je velika in naj kar čvekajo nekateri, češ, kako se bo mladina pokvarila, ko ima toliko prilike, mi lahko vrtjameš, da ni sledu tega. Kontrola je stroga in noben mladinec ne riskira, da bi ga predpostrojeno brigadc poslali z izvestilom domov.

Ugotavljam, da nimam talenta za opisovanje takega dela, kot je proga, zato svetujem, pridi si jo sama ogledat. Sicer pa imam čas, saj se bo drugo leto gradila na moji in ko zgradimo to, se bo že našla priložnost za kakšno drugo naprej. To bomo še videli.

U. S. J. Lipa in Pododbor San Martín

V A B I J O

na prireditve, ki se vrši v SOBOTO 26. JULIJA ob 21 uri v dvorani SARMIENTO, ulica Pueyrredón 54 — VILLA BALLESTER

(Nasproti postaje F. C. C. A.)

Na sporedu so pesmi, ki jih izvaja mešan zbor Slovenskega Sveta, baritonist Angel Hrovatin, mlada plesalka Lidia Gabrovec in razne druge umetniške točke.

Po končanem sporedu prosta plesna zabava. Svira Samčev orkester. Čisti dobiček gre za pomoč domovini. — Vabi Prireditveni Odbor.

Prevozna sredstva: Kolektivi št. 1, 4, 8, 143 in vlak F.C.C.A.

F. HRADILAK

FIAMBRERIA — Puesto N° 8
Mercado "LAS MAGDALENAS"
Fco. Beiro 5276 - U. T. 50 - 6990

SLOVENSKI GLAS

Propietario: CONSEJO ESLOVENO

Director: LADISLAV SKOF — Administrador: METOD KRALJ

PODUPRAVE SLOVENSKEGA GLASA

Gospodarsko Podporno Društvo Slovencev v V. Devoto: Simbrón 5148. U. T. 64-1509.
 "Ivan Cankar": Ramallo 4962 — Saavedra.
 Ljudski Oder: Coronel Ramón Lista 5158. U. T. 50-5502.
 Jugoslovansko Društvo Samopomoc Slovencev: Centenera 2249. U. T. 61-1701.
 Slovenski Dom: San Blas 1951. U. T. 59-3667.
 Udruženje Svob. Jugoslavija, Slovenski odsek: (Av. Fr. Beiró 4916, T. A. 50 - 5591

ZASTOPNIKI:

Za Córdoba in okolico: Franc Kurinčič — Pinzón 1639.
 Za Rosario in okolico: Štefan Žigon — Avenida Lagos y Horqueta.
 Za Lomo Negro in okolico: Golobič Marko.
 Za Villa Calzada in Temperley ter okolico: Luis Furlan — Cnel. Flores, V. Calzada.
 Za Caballito: Marija Klarič — José Bonifacio 663, Buenos Aires.
 Za Caseros in Tropezón: Iván Hrovat — Lisandro Medina 1386.
 Za Montevideo: Vera in Milka Ogrizek — Rectificación Larañaga 2235.
 Na Paternalu: Matevž Simčič — Warnes 2101, Buenos Aires.

Buenos Aires, 21 de Julio de 1947

No. 21

S poštenim delovanjem in odkritim obrazom po začrtani poti v bratsko skupnost!

Preteklo je skoraj tri mesece od kar smo na Konvenciji podpisali združitve naših slovenskih društev. Korak, katerega smo napravili Slovenci tu v izseljenstvu je zelo važen, tako važen, da bo dobil svoj zgodovinski pomen. Od vseh naših zavednih naseljencev, ki so se prekalili v tem zgodovinskem odboju osvoboditve in preroda slovenskega naroda, v skupnosti jugoslovanskih narodov, smemo upravieno pričakovati, da bomo združeni kos našim nalogam, ki se danes predstavljajo pred nami.

V ospredju našega bodočega delovanja in vseh nalog, stoji danes realizacija našega plana, t. j. ZDRUŽITVE. Ni dovolj, da so nekateri samo navdušeni za združitev in s tem že mislijo, da so napravili svojo dolžnost. V posameznih društvih je treba jasno dokazati članstvu, kako potrebna in kako velike važnosti je naša združitev. Ako tega ne storimo in da niso voditelji na svojem mestu, je zastoj vsak trud posameznih odborov, da zamujajo čas s pogostimi sejami ter da članstvu sklepov ne poročajo in pojasnijo.

Vsem je znano, da so polnomočni zastopniki vseh naših društev podpisali na Konvenciji SLOVENSNO IZJAVO ZA ZDRUŽITEV. Niso pa vsi zastopniki pojasnili članstvu v posameznih društvih, kakšna naj bo in kako velikega pomena je ta naša združitev. Pojavili so se pa v naši sredi ljudje in celo zastopniki, ki so združitev podpisali, ki hočejo pokazati združitev v napačni luči. Ni dolgo ko smo to uvideli na nekem sestanku v enem izmed naših bratskih društev. Ti "voditelji", nahujskani od gotovih elementov, združitev nečejo razumeti v pravem pomenu in celo ne dovolijo pojasniti članstvu kakšna in kako bo obstojala naša združitev. Ker pa naša javnost pozna članstvo posameznih društev, to je ono članstvo, ki je do danes z vso zavednostjo znalo izpolniti svoje obveznosti in dolžnosti, smo prepričani, da bo čimprej tudi znalo zavzeti pravo pot in se priključiti k našemu gibanju ter ne bo nasedalo lažnjivi propagandi in kvantanju nekaterih hujskačev. Ponovno povdarjamo, da ni namen Slovenskega Sveta ali onih, ki združitev povspetujejo polastiti se in napraviti ono, kar so naši zavedni člani pridobili z vso požrtvovalnostjo tekom dolgih let.

Hujše je pa še, da imamo v naši sredi ljudi, ki svojo navdušenost do združitve izražajo v javnosti, medtem ko njih dejanja dokazujejo ravno nasprotno. Podla je taka "navdušenost" in vsa njih "odkritosrčnost" in ničesar ne moremo pričakovati od ljudi, ki imajo dva obraza, kakor tudi koristnega nikoli ne bodo doprinesli društvu v katerem so včlanjeni.

Ni več naš namen prikrihati kaj se godi danes v naših organizacijah, oziroma pri združitvi teh in kdo so oni, ki hočejo v enem dnevu podreti to, ka že več časa zidamo, t. j. skupnost. Po kažimo, da so to elementi, ki svojo osebo še vedno smatrajo za slovensko kolonijo. Čeprav smo hoteli marsikaj pozabiti in smo zato potegnili črto čez njihovo dolgoletno škodljivo delovanje v naši naselbini, nismo s tem dosegli, da bi ti elementi prešli na zdravo pot. Zatečejo se v kako organizacijo in iščejo zaslombe poštenega in zavednega članstva. Ko njihovega namena ne dosežejo se vrinejo v kot drugega društva in spet z sladkimi obljubami napram članstvu nadaljujejo svoje delo. Vsako navzkrižje in nesporazum, ki je nastal med našimi društvami in organizacijami, so ga povzročili ravno taki škodoželjni elementi, ker so pri vsakem skupnem delu imeli neutemeljene pomisleke, ki so vedno premalo čutili celoto, ki nikoli niso imeli smisla zanjo in ki so bili vedno samoljubni in cenili edino svojo osebo. Dokaz govorijo, da so ti elementi, do danes dobili brco v raznih organizacijah, kar pričakujemo, da enako plačilo dobijo tudi tam kjer so se danes vgnezdili.

Celo se nam grozi z izdajanjem novega glasila. Kaj hočejo ti elementi s tem doseči? Opehariti nekatere ljudi denarja, katerega so si tekom let trdo in pošteno zaslužili. Naša javnost pa bo v tem slučaju dala svojo besedo.

Vsako hujskanje in razdiranje pri graditvi združitve naših društev bo neuspešno. Mi moramo naprej po začrtani poti in premagati vse ovire na katere naletimo. Slovenski Svet je postavljen in poklican, da trezno vodi

Vesti iz Organizacij

IZ UDRUŽENJA SVOB. JUGOSLAVIJA* — SLOVENSKI ODBOR —

IZ SAAVEDRE. V zadnji številki "Slov. Glasca" smo poročali o dobro uspeli kino predstavi, katera je bila organizirana po Pododboru "U. S. J." in društvom "Ivan Cankar" dne 27. VI.

Obračun:	
Vstopnic razprodanih za	\$ 654 —
Darovano	6 —
Skupno	\$ 660 —
Stroški: Dvorana	\$ 150 —
Filmi	100 —
Propaganda in vstopnice	12 —
Občinsko dovoljenje	30 —
Skujaj	\$ 232 —

Čisti dobiček \$ 368. — je namenjen za pomoč domovini.

POSNEMANJA VREDNO. Član U. S. J. Slovenski Pododbor Saavedra, tovariš Peter Kocjančič stanujoč v ul. Besares št. 4709, Saavedra, doma od Sv. Ane št. 528, Koper, Istra; je daroval za rekonstrukcijo F.N.R.J. \$ 1.000, za kar mu je bil dan bono v omejeni vrednosti.

MALČKI V DOMOVINI PROSIJO POMOČI

Koordinacijski Odbor za Pomoč Jugoslaviji je prejel pismo iz Ljubljane v katerem trije bratci prosijo pomoči. Pismo se glasi dobesedno:

K. O. za P. J. vš Buenos Airesu
 Ker vidim kako se moja mama muči dan za dnevom, da bi nas oblekla in prehranila, si dovoljujem Vas prositi za pomoč v kakršni koli obliki, to je za ponošene čevlje, obleke, itd. in sicer za mojo starost 10 let, za mojega brata Alekša, ki ima 3 let ter za brata Miklavža 11 let.

Kakor Vam je znano je bila moja domovina Slovenija zelo močno orošana, požgana ter da smo bili zelo zelo lačni tako, da se še do danes nismo opomogli. Radi tega se obračam do Vas s prošnjo ako bi se našel kakšen dobrotnik mojih let, odnosno let mojih bratcev, da bi nam odstopili ponošene obleke, čevlje, nogavičke, rajčke, itd. da bi poslali na spodaj moj naveden naslov.

Zelo mi bom hvaležen mojemu nepoznanemu dobrotniku, obenem se zahvaljujem v imenu bratcev Alekša in Miklavža.

Drugič kaj več.
 Vas srčno pozdravljam
 Vaš
 Kristan Matiček
 Ljubljana

Prosim tudi za sladkorčke, mleko ter za ostala hranila, sem precej slaboten.

Matiček.

Ako bi kakšen izmed naših čitateljev lahko ustregel prošnji teh malčkov, naj pošlje darilo na Slovenski Svet, ulica San Blas 1951, Buenos Aires.

delovanje naših organizacij. Poklonjeno mu je odgovorno mesto in za vsak zgrešen korak bo gotovo prišel na zatožno klop. Zavedajo se tega vsi tovariši, ki delujejo v Slovenskem Svetu in zato stopajo s poštenim delovanjem in odkritim obrazom po začrtani poti.

Vsak zaveden Slovenec tu v naši naselbini se mora prištevat, da je član Slovenskega Sveta in podpirati našo skupnost. Pri združitvi naj nas ne ovira ne zemlja in ne opeka, ki so samo sredstva, medtem ko je naš vzvišeni cilj široka in tesno povezana bratska skupnost!

Zato pa zavedno delajmo vsi z najboljšimi močmi, da dosežemo čimhitreje zaželjene uspehe.

Prireditve Ženskega Meddruštvenega Odbora

Prva velika prireditve in plesna zabava Ženskega Meddruštvenega Odbora se bo vršila dne 16. AVGUSTA v prostorih "Club Estudiantes", Avda. Fr. Beiró 5100 (nasproti prostorov Ljudskega odra).

Sporod objavimo v prihodnji številki.

ASADO V SAAVEDRI

..Ne pozabite, da bo v Saavedri "asado", dne 27. julija ob 12 uri v društvenih prostorih Ramallo 4962.

Ta "asado" pripravita društvo "Ivan Cankar" in U. S. J., čisti dobiček gre za rekonstrukcijo Jugoslavije.

V slučaju slabega vremena se "asado" vrši naslednjo nedeljo.

Tečaji za srbo-hrvatsko

Slovenski Svet javlja tem potom vsem rojakom in organizacijam, da je prejel od strani Jugoslovanskega Centralnega Sveta sledeče sporočilo:

Izvršujoč resolucijo Prve Konference Jugoslovanske Naselbine nanašajočo se na pouk v materinščini in uvidevši perečo potrebo da jugoslovanska mladina spozna in nauči srbsko-hrvatski jezik, Jugoslov. Centralni Svet je sklenil otvoriti tečaje za pouk tega jezika za mladino jugoslovanskega porekla in istotako za vse jugoslovanske priselce na splošno.

Pouk se bo vršil povsod kjer bo primerno in potrebno otvoriti tečaje, kot bo to zahtevalo število vpisanih, in se bo poučevalo sledeče predmete: srbsko-hrvatski jezik, zemljepis, zgodovina in klasična in sodobna jugoslovanska književnost.

Tem potom vas naprošamo, da javite vsem članom in društvom ki se žele upisati v te tečaje, da to store takoj, ker se misli početi z poukom okrog 20. t. m.

Vpisuje se vsak dan od 10 do 12 in od 14 do 19 ure v sedežu Jugoslov. Centralnega Sveta, Avda. Santa Fe 2944, Capital. T. A. 41-3117.

POMOTA V RESOLUCIJAH MLADINSKEGA KONGRESA

V zadnji številki smo priobčili resolucije Mlad. Konv. kjer se je vrnila neljuba pomota.

Točka 33, naj se glasi.

"Sklenemo, da izvoljeni odbor F. J. M. naprosi Slovansko Udruženje takojšnjo organiziranje slovanske mladine in imenujemo tov. A. Frankovič in A. Kozar naj pri delu sodelujejo z S. U. in prispevamo \$ 500. — (in ne \$ 50, kot je bilo javljeno) v ta namen h kritju stroškov

SMRT FAŠIZMU

Mladinski Glas

SVOBODA NARODOM

Pismo III. Kongresa Ljudske Mladine Slovenije
Maršalu TituPOLEG DRUGIH VEČJIH AKCIJ BO MLADINA PREVZELA IZGRADITEV
TOVARNE "TITAN"

Naš ljubljeni tovariš Tito!

Sprejmi prisrčne in ognjevite pozdrave vseh delegatov III. kongresa Ljudske mladine Slovenije in vse slovenske mladine. Ko na tem kongresu sprejemamo sklepe o delu, ki je pred nami, je naš pogled uprt v srečno bodočnost, ki si nam jo pokazal Ti, tovariš Tito, s petletnim planom. Besede in številke plana so zaživele v srcih vse slovenske mladine in mi vidimo pred seboj ogromne tovarne, mogočne električne centrale, traktorje, vlake in silne stroje — delo naših rok, s katerim bomo ustvarili življenje lepše in bogatejše. Ne bojimo se naporov in žrtev, ki nas čakajo pri delu za izvedbo plana. Pod Tvojim vodstvom smo se tako v trdi šoli osvobodilne borbe kakor obnove naše razrušene in opustošene domovine naučili premagati vse zapreke in težkoče. Kakor v dneh oborožene borbe tako poznamo tudi danes eno samo pot, to je pot naprej.

Zato bomo storili vse, da bodo uresničene vse naloge, ki jih postavlja pred nas plan. Zavedamo se, da so te naloge velike in odgovorne. Zavedamo se tudi, da zahtevajo veliko znanja in mnogo priprav. Ta kongres, ki je obracun vsega našega dela od osvoboditve, od našega II. kongresa, je najzgovornejši dokazal, da je slovenska mladina pripravljena na velike naloge, ki jih nalaga petletni plan. Pri dosedanem delu smo se usposabljali za še večje naloge: 6000 slovenskih mladincev je pomagalo pri gradnji proge Brčko—Banoviči, 4200 jih je delalo na raznih republiških akcijah: pri gradnji proge Črnomelj—Bubnjarci, na cesti pri Borovnici, pri regulaciji Pesnice in drugod. Odtod so prenesli delovni polet mladinskih brigad v tovarne, na vasi, v šole, danes pa so prvoborci, ko gre za izvedbo in presogo plana.

Ti, tovariš Tito, si nas učil, mi pa smo pomagali povsod, kjer je bilo najbolj potrebno, dobro se zavedajoč, da delamo za korist naše celotne domovine. Delovne skupine in naše mladinske brigade so elektrificirale Bloško palnato, obnovile so požgane primorske vasi, gradile so cesto Grgar—Ajševica, Negova—Benedikt, Frankolovo—Češnjice, čistile so sadno drevje, zbirale papir, železo in ostale surovine za naše tovarne. Organizirali smo počitniške kolonije za naše najmlajše; v njih je letovalo 6000 pionirjev iz vseh krajev Jugoslavije in Julijske Krajine. 2.615.000 prostovoljnih delovnih dni — to je naša pomoč pri obnovi in pri izgradnji domovine.

Naši dosednji uspehi pa niso le zgrajene ceste, obdelano polje, obnovljene vasi — rezultat tega dela so tudi izkušnje, ki smo jih zbrali. Te nam bodo pomagale pri bodočih nalogah, ki smo si jih zastavili na kongresu. Zavedamo se, da bodo terjale te naloge še mnogo več znanja in sposobnosti. Zato smo na kongresu govorili v prvi vrsti, kako se bomo usposobili za dela, ki jih plan predvideva, kako bomo vzgojili iz naših vrst dobre in odlične graditelje mostov, kamionov, elektromotorjev, koles, dobre traktoriste, čofarje in poljedelce.

Slovenska mladina bo gojila in še dalje razvila delovne tradicije naših tovarn, ki so vedno slovele zaradi svojih mojstrskih izdelkov. Kamioni, turbine, stroji — vse, kar bo prišlo iz naših tovarn, mora postati ponos naše mlade industrije — in mi bomo storili vse, da to tudi bo.

Zavedamo se, kolikšno bogastvo ima naša

republika v svojih ogromnih gozdovih, ki nam dajejo na tisoče kubikov najboljšega gradbenega lesa. Nepregledno bogastvo naših gozdov mora biti smotno izkoriščano, še z evčjo ljubeznijo negovano — tudi to mora biti skrb vse slovenske mladine.

Da pripomremo pri izgradnji naše industrije, smo se na našem kongresu obvezali, da bomo prevzeli vsa dela, ki se tičejo izgradnje tovarne Titan v Kamniku.

Naš III. kongres, to je klic na delo vse slovenske mladine, klic, naj udarniško tekmuje in požrtvovalno dela v vsaki naši delavnici, pri vsakem stroju, pri vsaki gradnji, na vsaki njivi. Storili bomo vse, da bo vsak mladinec in vsak delovni član naše domovine najaktivnejši pobornik za izpolnitev in za presogo petletnega plana.

Na našem kongresu smo obenem ob pregledu dosedanjih uspehov pregledali tudi pomankljivosti. Tako bomo v bodoče še točneje, še vse bolj premišljeno izvrševali vse naloge, da bomo naše delovne akcije, naše obveze, tekmovanje in delovne iniciative — vzor vsem zavednim graditeljem, ki polagajo temelje našega gospodarstva in naše nove družbe.

Ob zaključku našega kongresa Ti, dragi tovariš Tito, lahko sporočimo, da so že storjeni prvi koraki k uresničenju petletnega plana. Slovenska mladina je že v letošnjem letu sprejela delovne obveze, ki jih je tudi že začela izpolnjevati: 12.000 mladincev bomo poslali na progo Šamac—Sarajevo, 2000 na gradnjo in popravilo gozdnih poti, 1000 drugih bo delalo na nadaljnji regulaciji reke Pesnice, gradnji ceste Celje—Št. Peter, pri regulaciji goriškega lijaka in zatiranju kolonizacijskega hročča na Krškem polju, organizirali bomo počitniške kolonije za 10.000 pionirjev iz cele države.

To so naše prve obveze, naši prvi koraki v izvajanju petletnega plana, toda ne bomo se ustavili samo pri njih. Iz leta v leto bodo naša dela še večja, vse bolj smela, ker hočemo delati vedno boljše in uspešnejše.

* Dragi maršal Tito!

Navdušenje in radost nas prevzema, ko gledamo v bodočnost, začrtano v petletnem planu. Hkrati smo prepričani, da bomo pod Tvojim modrim vodstvom skupno z vsem jugoslovanskim ljudstvom ta načrt uresničili.

Za ta cilj smo pripravljene dati vse svoje mlade moči, temu cilju smo pripravljene posvetiti vse svoje življenje.

To se Ti zaobljublja slovenska mladina.

V Ljubljani, dne 15. junija 1947.

DELEGATI III. KONGRESA LMS

O Prvem Jugoslovanskem Mladinskem Kongresu

Kakor je bilo naznanjeno in po določenem sporedu, se je vršil sredi meseca junija Prvi Kongres Jugoslovanske Mladine v Republiki Argentini.

Jugoslovanska mladina bivajoča v Argentini je pokazala pri tej priliki svoje izvanredne moči za organizacijo, popolno edinost in široko razumevanje za našo stvar oziroma za vprašanja naše naselbine.

Pravijo, da mladina vidi daleč v bodočnost in reklo se je tudi, tako trdijo naši stariši, da na mladino se naslanjajo vsa naša upanja za bodočnost.

Zato, na splošno, je bil Prvi Mladinski Kongres dokaz resnosti in razumevanja s katerimi sprejme mladina v svoje roke take probleme, da vidi če se najde tako zaželjeni izhod, zavedajoč se popolnoma, da bodočnost je naša in onih ki pridejo za nami.

Pregovor pravi: "Kdor seje, žanje!"

V celem poteku Kongresa se je sejalo.

Na vseh štirih zasedanjih Kongresa se je opazila resnost in disciplina. Slišalo se je besedo vseh mladinskih delegatov iz mesta, predmestja in notranjosti, da smo lahko ocenili med tem naše delo in voljo da delamo skupno. Čitalo se je podroben pregled sedmih točk programa Kongresa, v katerem

"S svojim požrtvovalnim delom delom in vztrajno požrtvovalnostjo pri graditvi in obnovi naše v vojni opustošene države si zavzela prvo mesto in ponesla slavo naše mlade generacije našim narodom daleč izven naše države. Naj bo to leto še bolj množičnih, še večjih delovnih poletov mlade generacije Jugoslavije, in sicer ne samo v graditvi države, temveč povsod: i v šolah i v univerzah, povsod, kjer dela ali se uči mladina! Šolska, strokovna, fizična in kulturna vzgoja naj ti bo naloga, a ostali čas posveti gradnji novih cest, novih tovarn in rudnikov, novih zgradb naj čaka tudi tvojo udeležbo v letu 1947!"

Maršal Tito
mladini Jugoslavije v
novoletni poslanici

se na poseben način pokazuje, kako rešiti probleme, ki se nas tičejo.

Razpravljajo se je in izpopolnilo pravila Federacije Jugoslovanske Mladine, katere se je končno tudi odobrilo. Kar se tega tiče se je posebno vzele v poštev, ker vsak posameznik se je zavedal važnosti pomena Pravil. Ni se pozabilo razpravljati o kulturnem delu, dramatik, športu in socialnih zadevah, zavedajoč se da v gostoljubni Argentinski zemlji uživamo prostost za delovanje.

Nadalje je mladina vzela dobro v poštev predloge, ki so prihajali od prisotnih mladinskih odsekov med zborovanjem. Morali so biti dobro pojmovani in kadar so predlogi prišli mimo kongresa prevedeni v Resolucije, se je dokazalo da jugoslovanska mladina ima za cilj velike ideale, ker ona deluje za edinost in zvezo vse Slovanske Mladine v Argentini, za en pravičen in trajen mir na svetu in kar je največje važnosti za vsakega, ki ima v prsih resnično jugoslovansko srce. Vstajenje in napredek matere Domovine.

Vsi mi, starejši in mlajši, pričakujemo da vsi sklepi vzeti na Kongresu se v kratkem uresničijo, ker kdor sprejme sklepe, se obveže izpolniti dolžnost in to je treba izpolniti tudi ako nas stane žrtev. Naši bratje onkraj morajo so dali za našo svobodo vse kar so imeli, celo svoje življenje, ker vedeli so da luč nove zore se jim bliža.

Zakaj bi ne tudi mi storili vse kar je v naših mladih močeh, da čimboljše udejstvimo naše težnje in dosežemo naše cilje? Nič ne bomo izgubili, nasprotno pridobili bomo spoštovanje onih, ki nas še ne poznajo in priznanje onih, ki hočejo slediti našim korakom in kar je najvažnejše: naši stariši in naša Domovina bodo na nas ponosni.

Če se to zgodi, kmalu bomo želi. Potom teh vrst izražamo novoizvoljenemu Mladinskemu Odboru, naše najprisrčnejše čestitke, v želji da se z lahkoto poglubi v dolžnosti in obveznosti, katere smo sprejeli in za katere je vsak od nas odgovoren, da vse sklenjeno ne pade v praznino, temveč da kmalu obrodi obilen sad, da bo jugoslovanska mladina korakala vedno na čelu.

L. N.

Asamblea Juvenil

La Comisión Juvenil Central Eslovena pone en conocimiento de todos los jóvenes en general, que el Domingo 27. del cte. mes a las 15.30 hs. en la sede de G.P.D.S. en Villa Devoto, sita en la calle Simbrón 5148, Capital, tendrá lugar una gran Asamblea Extraordinaria de todas las Comisiones Juveniles Eslovenas, oportunidad en la cual se considerará el siguiente

ORDEN DEL DIA:

- 1.—Apertura de la Asamblea con un breve informe de la Comisión Juvenil Central Eslovena.
- 2.—Lectura y consideración de las resoluciones del Ier. Congreso Juvenil Yugo-eslavo.
- 3.—Organización definitiva del Curso de Enseñanza de Idioma Esloveno y nombramiento de la Comisión encargada del mismo.
- 4.—Constitución de la Comisión Artística y Cultural de la Juventud Eslovena, para cumplir con las siguientes tareas:
 - a) Coro Juvenil Esloveno
 - b) Conjunto Teatral
 - c) Conferencias Culturales.
- 5.—Varios.

Dada la gran importancia de los temas a discutirse, invitamos a todos los jóvenes a concurrir, recomendando una estricta puntualidad.

La Comisión Juvenil Central Eslovena.

El Camino Hacia Nuestra Unidad Material *Zanimivosti Sveta*

En los últimos tiempos, en nuestra colectividad, se ha hablado mucho, y aún sigue siendo el acostumbrado tema de conversación, el de la unidad material de todas nuestras sociedades.

Es un hecho reconocido, que nuestros compatriotas se hallan unidos moralmente y desean la unidad material. De otra manera no podía ser, frente al magnífico ejemplo que nuestro pueblo ha dado, volcando el 94% de sus sufragios para el Frente de Liberación Nacional y su programa, materializado en el magnífico Plan de industrialización y electrificación a cumplir en los próximos 5 años, y que ya está en marcha.

Pero creemos que en nuestras conversaciones sobre la unidad, hemos olvidado un aspecto fundamental para el logro de la misma, esto es, como llegar a realizarla.

Hablamos mucho sobre que deberán ser vendidas tal o cual propiedad, que deberá edificarse en tal otra, o bien que deberá venderse todas y edificar en lo nuevo. Todo esto, deberán ser, y son en realidad, cuestiones secundarias.

Si es que realmente vamos a efectuar la unidad material, si lo que decimos en las asambleas es sincero, creemos que lo primordial es unir todos los organismos que están dispuestos a unirse, en un solo organismo que será el que provisoriamente deberá reunir a todos los socios de las diferentes sociedades, en nuestro futuro "Slovenski Ljudski Dom". Nos referimos a las Comisiones Directivas, son estas las que deben fusionarse y formar la Comisión Directiva Provisoria de la futura entidad aportando a tal fusión todos sus bienes materiales.

Este organismo deberá formarse sobre la base de un acuerdo previo sobre el camino a seguir, esto es, si se edificará en las sociedades existentes o bien en un sitio nuevo. Todo hace creer que esta última solución es la más acertada, pero en realidad deberá ser adoptada cuando la futura Comisión Directiva única lo crea conveniente, y no como condición previa a la realización de la unidad material. Y esto es lógico, será la manera más prudente de proceder frente a la actual situación económica.

A estas conclusiones nos mueve también el hecho de que si hemos fusionado nuestros coros, si realizamos nuestros festivales en conjunto, si nuestros jóvenes emprenden tareas en conjunto, debemos también fusionar nuestras Comisiones Directivas y unir a nuestros socios dándoles la categoría de socios de la nueva entidad, y al mismo tiempo emprender una conscripción general de nuevos socios.

Nada más cuerdo que una sola tarea sea realizada por un solo organismo; al mismo tiempo, Slovenski Svet deberá continuar en funciones si no llegaran a fusionarse todas las Comisiones Directivas, o bien desaparecer en caso contrario. En este último caso su tarea será asumida por la futura Comisión Directiva única.

No creemos que primero deba edificarse una sociedad, y luego se busquen los socios, sino que precisamente deberá procederse a la inversa, y sobre todo porque de esta manera se planeará de acuerdo a las fuerzas de que realmente se dispone, y nadie más indicado que los asociados para decidir el destino de las entidades actuales, y la constitución de la entidad futura.

En resumidas cuentas, nuestra colectividad no será más potente con un

edificio formidable, si luego no hay en sus asociados, tanto por su número como entusiasmo, ese anhelo de desarrollar nuestra cultura y arte, lo que en realidad constituye el fin de nuestras actividades, y la unidad material solo el medio de dar mejor cumplimiento a ese fin.

Si descuidamos este aspecto del problema, solo trabajaremos para nosotros, y no en beneficio de nuestro pueblo, mostrando al pueblo argentino nuestro arte y nuestra cultura.

S. B. Komavli

Mnenje o združitvi in nje reakciji

Na Konvenciji slovenskih društev dne 20. aprila se je sklenilo moralno in materialno združitev naših organizacij ter se je v tem smislu tudi podpisala častna izjava. Gotovi smo in to zato ker smo bili prisotni, da niti eden od zastopnikov ni odšel domov brez podpisati te izjave.

Poteklo je komaj 3 mesece in že so nekateri pozabili kaj so podpisali in danes trdijo, da so na Konvenciji podpisali le moralno in ne tudi materialno združitev, ter da želijo združitev z dušo in srcem, ne pa z žepom. To je ravno isto kot, da bi rekel sestradanemu beraču: moralno ti želim, da bi ne umrl od lakote, toda koščka kruha ti ne dam!

Dobro znamo in vidimo, da ves ta čas vsi zdravi elementi v naši naselbini delajo za čimprej doseči združitev po kateri hrepeni vsak zaveden Slovenec. Da se to še ni doseglo ni njih krivda, ampak krivda je od gotovih oseb, ki delajo vse kar je v njih moči, da bi se prave združitve ne doseglo ter širijo umazono in lažljivo propagando proti Slovenskemu Svetu, pozablajoč celo, da so tudi oni del tega. Ne dolžimo in ne mečemo krivdo radi tega ne na društva in ne na članstvo, ker članstvo verjame svojim voditeljem, kateri jim pripovedujejo in zagotavljajo kar jim lepše pade. Čemu to delajo in komu v korist? Vsi deloma znamo in nobeden se ne upa tem močakom dati ime, ki bi je zaslužili. Imenujmo jih: Reakcija! Da, to ime zasluži za njihovo delo.

Morda bo pa kakšen rekel: Da, vi ste mladi, naglo tečete in malo vidite! Da hočemo iti naglo je morda res, ker ako bi mi mladi ukazali že davno bi bile združene naše organizacije. Kar se pa godi okoli nas zelo dobro vidimo in naše mnenje je: ako je naše časopisje vedno napadalo vojne zločince in bivšoj reakciji v domovini, bi se moralo danes tudi razkrinkati "reakcija", ki jo imamo med nami. Povedati njih imena, da jih bode poznal cel svet in ne samo mi. Naj izve cela naselbina, da tem ljudem ni dovolj, da se oni nočejo združiti, pač pa celo ovirajo, da bi se ne združile tudi druge organizacije. Na ta način nas hočejo razdeliti na dva bloka: prvi blok bi bili mi, drugi pa oni. Vemo, da niti blok bo tudi raste, ker odprli bodo na stečaj vrata vsem našim vojnim zločincem, ki prihajajo dan za dnevom med nas.

Ali nismo na Konvenciji ustanovili našo združeno fronto?

Ali nismo podpisali častno izjavo da bomo to fronto branili?

Kaj čakamo sedaj? Mogoče, da pride sovražnik in nas razcepa na drobne koščke?

Vemo, da ta "reakcija" pripravlja gnezdo tudi med mladino. So mlade-

že nekaj mesecev je poteklo ko se je prvič opazilo v Slovenskem Glasu beseda slovenske in jugoslovanske mladine. Hotela je s tem mladina, podpirati slovensko govornico, da bi vsi sinovi slovenskih staršev tu v tujini se zanimali, spoznali in ohranili slovenski jezik.

A naša mladina se ni zadovoljila samo s tem, marveč je tudi mislila na to, kako bi tem potom lahko razširila kulturo posameznega čitatelja, oziroma osvežiti spomin onim, ki morda so nekateri teh zanimivosti že poznali.

S tem namenom torej bo naša mladina objavljala "ZANIMIVOSTI SVETA".

1) Ali veste, da je Rusija bila prva država na svetu, ki je industrializirala sončnice? Iz semena je pridobila olje, nato pa je že leta 1892 začela porabljati listje za krmo za nekatere vrste živine, katerim to listje zelo koristi.

2) Ako vidite, da se kje v gozdu zbira večja skupina kač, vedite, da je to znamenje, da se v bližini nahaja vrelac (toplice, termalna voda). To je ker kače iščejo vedno toploto.

3) Tudi komar ima svoj "dan". — Na Angleškem se praznuje dne 20. avgusta dan povročitelja malarije (paludismo). Kakor so ugotovili povzročca malarije komar imenovai Anofeles, ki ima svoja kotičča v močvirjih. Najboljše poznano sredstvo proti malariji je kinin.

niči, ki so učlanjeni v Mladinski Federaciji, hodijo na setsanke, potrdijo vse načrte, toda ko pridejo domov, oziroma v svoje društvo, pričnejo svoj razdiralni posel. Na ta način "reakcija" prede svoje mreže. In mi? Jih potrpežljivo gledamo in čakamo, da se spreobrnejo? Toda, ako bi bila naša Narodna Osvobodilna Vojska čakala preobrniti sovražnika v prijatelja, ki v noši domovini vladala velika Nemčija in bi ne imeli danes F. L. R. Jugoslavije.

Zato smo mneja, da je prepotrebno škodljivim elementom sneti masko in pokazati njih pravo obličje. Le na ta način lahko dosežemo da jim bo kakšen dan njih lastno članstvo sodnik.

Slovenski Svet si je nadel res težko nalogo in gotovi smo, da jo bo dovršil, ker pripeljal je že svoje vozilo v sredino klanca. Kaj mu je sedaj storiti? Upreti vse svoje moči in ga peljati do vrhunca, do cilja, ali poslušati ljudi, ki trdijo, da je združitev škodljiva ter na ta način izpustiti vozilo, da se razsuje v prepadu? Poslednjega pa ne smejo na noben način storiti in če je ovira na poti, treba jo je braniti in nadaljevati po začrtani poti.

Glede sedeža te nove skupne organizacije, ponavljam besede, ki smo jih nedavno slišali in katere so bile popolnoma na mestu. Ako bi se bili po končani vojni naši voditelji v F. L. R. J. vprašali kje naj napravijo sedež, bi se morda kdo upiral in rekel: v Beogradu ne, tam je bil sedež prejšnje države! V Ljubljani tudi ne, tam je bilo preveč vojnih zločincev! V Zagrebu ne iz enih ali drugih vzrokov! Torej bi naši državi ne preostajalo drugega, kot zateči se v Novi Jork in tam prositi, da bi jim dovolili napraviti sedež jugoslovanske države? Toda oni so na vse pozabili in ga napravili v Beogradu. Ali bomo sedaj mi storili napako in rekli: tu ne sme biti radi enega vzroka in tam tudi ne radi drugega? Toda, kje ga bomo postavili? Jaz mislim, da vsak človek, ki trezno misli in ima malo soli v glavi, bo pozabil na vse stare pravljice, in se bo strinjal z večino, da sedež naš združene organizacije mora biti tam, kjer je najbolj primerno in koristno iz materialnega stališča.

S. Golja

4) Odstotek žen, ki študirajo v raznih državah: V Severni Ameriki med vsemi študenti je 6% žensk, na Angleškem 21%; v Rusiji pa je 85% študentk.

5) Še do danes ni bilo mogoče dognati kje se prvič začel pridobivati sladkor. Nekateri znanstveniki pravijo, da je bila Indija prva država na svetu, ki je industrializirala to tako potrebno rastlino, kot je sladkorni trs. Dandanes pa se pridobiva sladkor iz vsakovrstnih rastlin, največ pa iz sladkornega trsa in sladkorne pese.

6) Prvi diamanti so se dobili v Braziliji, to je bilo leta 1792.

7) V Buenos Airesu se je vršila prva kinopredstava leta 1900.

8) Prvi pisalni stroj je bil pripravljen v Severni Ameriki pod vodstvom Abnerja Peeler, kateri je prodal iznajdbo in devoljenje za prodajo za 3.500 dolarjev.

9) Švedska, Norveška, Nizozemska in Danska so države iz katerih odide najmanj izseljencev v primeri z ostalimi državami sveta.

10) Kitajski jezik je najtežji na svetu, ima okrog 1.100 črk. Zato je toliko milijonov ljudi na Kitajskem ki ne znajo ne pisati, ne čitati in niti pravilno govoriti.

B. E. Z.

Za smeh

SPOMINI

Postarna devica	Ta pisma spomini
Na pragu stoji	Na prejšnje so dni,
Ko njena desnica	Ki stari zdaj Mini
Več pisem drži.	So solčni bili.

Deklina prebira	Kar takrat nosila
in briše oči.	Visoko je nos,
Podpise izbira	Bi zdaj ga ljubila,
Oko ji solzi.	Če prišel bi bos.

Pa zdaj le naj zabi,
Ne bode ga več
Naj pisma pograbi
In vrže jih v peč.

Korenit odgovor

"Je li res, da pridejo Slovenci kakor mlade mačke celo slepi na svet?", je vprašal Nemec slovenskega kmeta, da bi ga zbadal.

"Seveda je res", je odgovoril zelo resno kmet, "a zato pa pozneje tem bolje vidijo, tako, da na prvi pogled takega zabitega norca, kakor ste vi, znajo ločiti od drugih pametnih ljudi."

Bržčas je imel prvi dovolj odgovora, kajti brez kake opombe šel je svojo pet dale.

Pijančeva logika

Pijanec (svojemu klobuku, ki mu je bil padel raz glavo): "Veš, dragi! Leži le mirno na tleh, bode te že kdo pobral. Jaz tega ne storim; kajti če te hočem pobrati, padem tudi jaz — padem pa jaz, tedaj pa mene nihče ne pobere. Bolje je torej, da grem dalje brez tebe. Ostani mi zdrav!"

Ženska v zgodovinski obliki

Življenje vsake ženske je od 18. do 25. leta sedemletna vojska njenega srca s pametjo. Od 25. do 55. leta je tridesetletna vojska ženske narave s krojačem.

Od 55. leta naprej pa je trdovratna bramba rušeče se razvaline proti naskakujoči starosti.

Imenitno naznanilo

"Pred kratkim bila je ura ukrađena, katera je vredna petdeset goldinarjev. Če jo tat nazaj prinese, povemo mu zastoj, kje lahko ukrade uro, katera je vredna dvakrat toliko."

Novodobni inserat

Moja hčerka Mica je na najboljšem vozu zbežala s sosedovim sinom; kdor ju sreča, naj ju le pusti; samo voz naj mi pripelje domu, za kar dobi gotovo in dobro plačilo.

Iz šole

Profesor: "No, Cviligoj, kje smo včeraj bili?"

Dijak: "Jaz sem bolan ležal doma; kje ste pa vi bili, tega ne vem".

Predavanje tov. Zorke Leontič, delegatinje Jugosl. Rdečega Križa

Kakor je že vsem znano se nahajajo jugoslovanski ženi. Da je v Jugoslaviji žena enakopravna možu dobro vemo in zatorej, ako smo z veseljem in navdušenjem sprejeli vseh, do zadnjega jugoslovanskega mornarja, tem večja naša dolžnost bi bila z vsem veseljem sprejeti med nas ženo, katera je pretrpela grozote vojne, preganjana v koncentracijskih taboriščih, ona ki je bila sestra in mati nedolžnim otrokom ter samaritanka našim borcem. Zapuštila je komaj osvobojeno domovino in

Opisala je grozote in trpljenje zadnje vojne in koliko so v tej vojni pretrpeli ubogi nedolžni otroci, t. j. do-

jenčki in bolj odrasli, ki so bili iztrgani iz naročja lastnih mater ter mučeni od nacifašistske druhali v koncentracijskih taboriščih. Otroci so bili preganjani, mučeni in na tisoče jih je radi stradanja pomrlo.

Jugoslovanski Rdeči Križ je rešil del otrok iz koncentracijskih taborišč. Bili so pa ti otroci vsled mučenja in stradanja le živi okostnjaki.

Pojasnila je tudi veliko prizadevanje današnje vlade za pomoč otrokom. V Jugoslaviji je po vojni ostalo 1.123.000 bolnih otrok, katere je vlada deloma že poslala na svoje domove in deloma jih izročila dobrim ljudem v oskrbo. Veliko je število otrok, ki so ostali brez starišev in ki sploh se ni vedelo za njihova imena. Do sedaj je vlada potrošila 7.532 milijonov dinarjev za zgradbo otroških domov in zan njihovo oskrbo.

Tov. Leontič je ob zaključku živo apelirala na vse prisotne, posebno ženske, da je pomoč našim otrokom nujno potrebna in da je naša dolžnost njim pomagati.

Ženski meddruštveni odbor se tem potom najlepše zahvaljuje tov. Zorki Leontič za predavanje in njena beseda nas je globoko ganila.

Zavedamo se naših dolžnosti in zato Ti obljublamo tov. Zorka, in ne samo obljublamo, temveč prisegamo, da hočemo skupno na delo, da pomagamo našim otrokom in pri obnovitvi naše nove in opustošene domovine. Hočemo se na ta način vsaj deloma oddolžiti napram onim, ki so vse dali za svobodo naše domovine. Dokazati hočemo, da smo vredne prištevati se k hčeram nove ljudske Titove Republike Jugoslavije.

Za Ženski Meddruštveni Odbor:
Pepca Kodelja.

Nekaj kar ni na mestu

Kakor je že na drugi strani poročano se je, dne 5. julija v ulici Simbrón, vršilo predavanje delegatinje Jug. Rdečega Križa, tovarišice Zorke Leontič.

Vsem je tudi dobro znano, da je tov. Leontič dospela v Bs. Aires skupno z Jug. polnomočnim ministrom gen. maj. Francéom Pirc. Kot prva žena poslana od ljudske vlade in še posebno, kot delegatinja Jug. Rdečega Križa, tov. Leontič ni bila od naše strani deležna one časti, katera bi pristojala po svojih zaslugah, kot vred-

prišla v daljno tujino prositi pomoči za našo dečo in pomoči za obnovo naše domovine.

Z veseljem se je odzvala vabilu Ženskega Meddruštvenega Odbora za predavanje dne 5. julija. Odbor je vabil vse, moške in ženske, na to predavanje.

Tov. Leontič je ta dan bila razočarana, ker po odborovem poročilu je pričakovala veliko udeležbo našega zavednega ljudstva. Na žalost poveemo, da je bilo prisotnih pri predavanju okrog 50 žensk in približno 10 moških. Kaj je bilo vzrok temu? Ali morda zato, ker je samo žena?

Po izrazu tov. Leontič, pa ne bo imela za poročati v domovini preveč o našem navdušenju in požitvovalnosti.

Tovariš in tovarišice! ne izgovarjajmo se, da nimamo časa, ker ta izgovor je odveč. Naše sestre in bratje v domovini niso poznali izgovorov, zato so tudi dosegli kar so želeli. Zato tudi mi tu moramo imeti čas, da delamo za pomoč naši deci in domovini in se s tem vsaj deloma oddolžimo tovarišici Zorki Leontič, angelju naše nedolžne trpeče Jugoslovanske dece.

Pepca Kodelja.

IŠČEM SINA!

Rada bi zvedela za naslov mojega sina Matevža Drašler, ki se nahaja nekje v Argentini. Prosim naj se zglasti, ali pa če kdo drugi ve zanj, naj blagovoli poslati naslov bolni materi: Ana Markovič 1375 E. 43 St. Cleveland Ohio, USA., ali sestri Ani Borštnik, Ljubljana Rakovniška ulica 1 a, Jugoslavija."

IŠČE SE

Jožefa Godina iz vasi Šmarje pri Št. Jerneju. Zadnji njen naslov: Banko Germanico, L. N. Alem 150. Zanj poizveduje sestra Anđjela Zubovic roj. Godina iz Zagreba - Crebengradska ulica, br. 3.

NAGLA SMRT

Dne 11. junija t. l. je umrl v Godoy Cruz pri Mendoza, 49 letni Ivan Kaluža, doma iz Narina pri Sv. Petru na Krasu. Dospel je v Argentino leta 1927.

Pri svojem poslu je pomagal dvigniti delavcem težko cev, radi česar mu je počila žila.

Zapušča tukaj soprogo, sina in hčerko, v domovini pa mater in več sester.

Pokojnik je bil zvest naročnik Slovenskega Glasa.

Ostalim naše sožalje!

"Kmečki stan - najtežji stan"

Že stara navada je, da se meščanje kaj radi iz kmečkih ljudi pošalijo, češ, kako so nevedni in posebno pa kako nerodni. "Kmeta v mestu spoznaš na prvi pogled!", mi je nekoč razlagal mlad gospodič. "Hodi neokretno, roke so mu v nadlego, gleda nemirno, zdaj sem zdaj tja itd."

Meščanje so res nekoliko gibčnejši kakor ljudje z dežele, pa to ne izvira iz njih inteligentnosti, temveč iz nujne potrebe. Življenje v mestu je živahnjše in hitrejše in prisili meščane, da se z mrzlično naglico podijo čez ulice in trge. In kako podijo! Posebno dandanes pri pomanjkanju prevoznih sredstev. Gorje okornemu kmetu, če hoče priti na tramvaj ali omnibus, posebno če je iz dežele zraven okornosti prinesel tudi kmečko oliko. Najbolje je, da se napoti domov peš.

Kaj pa nevednost? Tudi ta izvira iz okoliščin in stanu, zraven tega, da že sami imajo nešteto težkoč za kulturno izboljšanje lastnega položaja, se jim mnogokrat stavijo še razne ovire na pot. Če je nazadnjaštvo podcenjevati kulturne ustanove, s katerimi se ponašajo meščanje, pri sličnih razmerah ni nič manj nazadnjaško smatrati kmete za tepce samo zato, ker so poljedelci. Saj je res žalostno, da je do najnovejših dobe beseda kmet značila toliko kakor "zabit človek".

Nekoč sem poslušal zabavno polemiko, namreč kod je odvisen, meščan od kmeta ali kmet od meščana. Vzporredno sta odvisna eden od drugega. Dotični, ki je zagovarjal kmečki stan je dejal: "Vi ponašajte se kar hočete, a rečem vam, da smo kmetje v narodu to kar pehota pri vojski. Zrakoplovec se ponaša, topničar in vsi ostali hočejo biti več kot pešec, ali konc koncev morajo le vsi služiti pehoti, ki končno odloči čigava je postojanka".

Slovenci imamo posebno dolžnost, da cenimo kmečki stan, kajti kakor pravi Gregorčič:

Kar mož nebesa so poslala, da večnih nas otmó grobov — vse mati kmečka je zibala iz kmetskih so izšli domov.

Iz zgodovine posnemamo, da mnogim tiranom ni bilo po volji, da so kmetje pošiljali svoje sinove v mesto v šole. Ruski car Aleksander II. je celo rekel, da je največja nesreča, ker se kmetje šolajo. Po lastni pameti se ni motil. V nobenem stanu ni tako pristen in globoko zakoreninjen narodni čut, kakor je v kmečkem. In ko se bodo ti sinovi zemlje prebudili — kajti vseh mesto ne bo izpridilo — on mogočen car je vedel, da bodo sposobni ne samo dobro obračati zemljo, temveč, da lahko obrnejo tudi vse državne mize.

Dandanes se kmečki stan v mnogih deželah visoko spoštuje in ceni, posebno med slovanskimi narodi. Dr. H. Tuma zaključuje neki znanstven spis rekoč, da je "evropska kultura bila ustvarjena iz poljedelstva Praslovenov. Kajti kultura ne more biti drugega nego plod zveze človeka s narodo v delu."

B. Golobov

Franc Štekar

Stavbinski podjetnik

Ramón L. Falcón 6371

U. T. 64-3084

MIZARSKA DELAVNICA "La Primera"

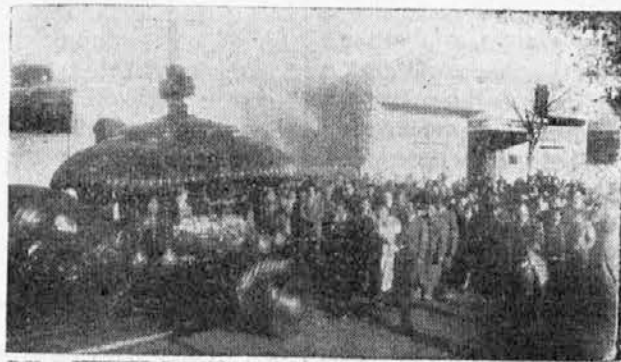
Lastnik:
PETER JONKE
RIO CEBALLOS (CORDOBA)

† MARIJA ZAJC.

Dne 4. t. m. je umrla v sanatorju Marija Stepančič poročena Zajc. Ker je že več časa bolehal na jetrih, so jo zdravniki dne 3. t. m. operirali in čeprav je operacija dobro izpadla, je vsled šibkega srca naslednji dan umrla.

Pokojnica je štela komaj 40 let in je bila doma iz Renč pri Gorici. V Ar-

slovlilo od pokojnice veliko število naših rojakov. Tudi veliko število krasnih vencev so ji poklonili in sicer: Osrednji Jug. Svet, U. S. J. Slov. Odbor, Ženski odsek Društva Iv. Cankar, Družine: Mužič, Glesič, Birsca, B. Živec, F. Štekar, Turel-Kodelja; Svak in svakinja, Amigos de la casa, Vaščani iz Renč, Personal E.M.T.A. in Jakob, Milena in

gentino je dospela leta 1927.

Pokojna Marija je bila soproga in zvesta tovarišica našega znanega javnega delavca Franca Zajca, ki je tudi doma iz Renč. Radi njegovega večletnega delovanja v naših organizacijah, sta on, kakor tudi pokojnica zelo poznani v ceil jugoslovanski naselbini. V dokaz spoštovanja je bilo njeno truplo pripeljano v prostore Ljudskega odra, kjer se je zadnji krat po-

Sonja. Nadalje krasne palme so poklonile Družine: Mozetič, A. Fernández in J. Fricau, R. Mozetič, J. Rusjan, Guštin, Hrovatin in Pertot, Grusovin in Harold A. Hahlbek.

Pogreb se je vršil v soboto na pokopališče Chacarita, katerega se je udeležilo veliko število prijateljev in znancev.

Tov. Francu, kakor ostalim sorodnikom, naše sožalje!

Kako se urejuje gospodarska vprašanja v Jugoslaviji

Ob neki priliki je rekel Maršal Tito: "Naši narodi so med vojno grozno trpeli in obubožali, a priborili so si največji zaklad — novo ljudsko oblast in z njo nov način gospodarjenja. Danes ve naše ljudstvo, da le preko žrtev in dela, lahko zagotovimo naši domovini boljše bodočnost."

V takozvanih "demokratičnih" državah, med katere prištevamo tudi bivšo Jugoslavijo, je na površju peščica ljudi, kateri urejujejo gospodarstvo dežele, katero mora biti vedno v skladu z njihovimi željami in radi tega v škodo delavnemu ljudstvu. V prejšnjih časih, ko so se dali ljudje na površju plačati od tujega kapitala, kateri se je nevidno a zato tembolj trdno, vrival v vse gospodarstvo, so delavske množice bile brez vsake moči in zato do skrajnosti izkoriščane. Milijunske množice so prenašale to breme, brez besede protesta, ker ena sama beseda, pa si že bil v ječi, dočim je mala skupinica živela, skupno z tujimi pijavkami, v razkošju in preobilici. Danes pa temu ni več tako. Delavno ljudstvo je vzelo gospodarstvo v svoje roke in ga vodi tako, da isto služi njemu samemu, to je delavnemu ljudstvu in državi na splošno. Na Vasi že ni en sam kmet, kateri ima nekoliko glav goveje živine, in orje sosedom, a isti mu morajo s svojim delom povrniti. Sedaj se orje z traktorji, katere je nabavila zadruga, v kateri so včlanjeni vsi kmetie in imajo v njej vsi enake pravice in dolžnosti. Na malih njivicah, seveda, se še vedno uporablja delovna živina, katera je skupna last. Tako so kmetje izluščili veleposetnike in razdelili njihovo zemljo med vse vaščane, da jo skupno obdelujejo in uživajo. Na ta način je obdelovanje cenejše in uspešnejše.

Približno isti proces se je izvršil tudi v velikih mestih in industrijskih centrih. Delavstvo je videlo že davno, da je izkoriščano od nevestnih trgovcev in špekulantov, a pomagati si ni moglo, ker je bil proti njemu Bog in hudič. A prišli so časi, ko se je delavstvo osvobodilo vseh takih pijavk in postavilo nan jih mesto svoje — delavske zadruge s katerim opravlja delavstvo samo. Na ta način je preskrbljeno, da kmet in pridelovalec, dobi za svoje delo odgovarjajoči znesek, kar je prava cena dotičnemu blagu, na drugi strani, so mestni in industrijski potrošači prepričani, da so dobili blago po najnižji, oziroma po najpoštenjši ceni. Eni kakor drugi so povezani v Zadržni centrali, katera ima nalogo nadzorovati vse gospodarsko gibanje in uravnavati tok blaga, na način, da bo skupnosti najboljše koristil.

Ko eni in drugi vidijo, da živijo človeka dostojno življenje, da gre njih trud njim samim v korist, da čim več delajo, toliko več imajo, je naravno,

da se z veseljem potrudijo pridelati čim več. Brezplačno nadurno delo, je sedaj v Jugoslaviji v navadi. Udarniki, so na dnevnem redu. Vsi se zavedajo samo ene dolžnosti: delati, in delati, za blagor posameznika in cele države.

Še ena stran: takozvana bančna in kreditna politika, je ki ogromno pomaga pri ljudskem gospodarstvu. Prejšnje banke pod raznimi imeni, so bile skoro izključno inozemski kapital. Le-ta je podeljeval posojila najraje, takim ki jih je osebno poznal, to so: njegovi lastni narodnjaki, ki so ob enem z njim prišli iskorističati deželo. Naše ustanove, naši gospodarstveniki niso na ta način mogli priti do potrebnega kredita, dočim so tuje ustanove in posamezniki lepo uspevali in dobiček nosili v tujino. Na ta način ni čudno, če je bila prejšnja Jugoslavija šteta za napol kolonijalno državo, katera se je dala najlepše izkoriščati, ker je bila v rokah nesposobnih egoistov, protiljudskih elementov in tujcev.

Sedaj pa je tudi tu drugače. Narodna banka — edina v Jugoslaviji ki ima vse denarno obeležje v rokah, razdeljuje kredite, potem svojega emisijskega oddelka, ljudstvu samemu, to je Zadrugam in ustanovam, katere je ljudstvo ustanovilo, jih vodi in ima od njih koristi. Tako je denar in kredit, katerega skupaj spravlja ljudstvo, postal njegova last in njegov pomočnik pri velikih delih, katera se je obvezalo naše ljudstvo izpolniti. Značilno pri vsem tem, je da se višje oblasti ukajo v te tako važne posle, le kot nadzornik, dočim o vsem ostalem odloča ljudstvo samo. Vsi dobri predlogi so najprej razpravljani v krogu tistih, katerim bodo prinesli največ koristi, to je delavno ljudstvo, izvedenci pridejo šele pozneje, kateri popravijo začetne stvari, tako, da se istim zagotovi uspeh. Vse ljudsko gospodarstvo je torej v rokah ljudstva, in to je najboljše zagotovilo, da bo naša ljudska domovina Jugoslavija v najkrajšem času vzgled celemu svetu, kako se mora delati in urejevati, da je celokupnost vsega ljudstva srečna.

A. Škrbec

Kadar imate opravka v Bs. Airesu ne pozabite, da boste najbolje postreženi po zmernih cenah v HOTELU "PACIFICO" Anton Bojanovič CHARCAS 769 — BUENOS AIRES

Kadar pošiljate zavoje v domovino

in bi želeli poslati obuvale za moške, ženske in otroke, obrnite se do naše domače tvrdke čevljev, ki ima nalašč v ta namen urezane čevlje in jih je treba doma v Evropi samo sešiti po meri. *Obrnite se pisмено ali telefonično do:*

Bratov KEBER

CENTENERA 1140

U. T. 60-0176

BUENOS AIRES

RUDOLF KLARIČ
INDUSTRIJA ELEKTRIČNIH IZDELKOV

JOSE BONIFACIO 663

BUENOS AIRES

Beleške z dežele

"Človek je siromak", mi je rekla žena, "in vendar ko se seli ima toliko nadležnih reči, da ne ve kam bi žnjimi".

Jaz sem spravljal skupaj moje tri zaboje knjig in ker mi je prostor manjkal, sem začel prebirati, da nesem s seboj samo najvažnejše stvari. Toda joj, kakšna anarhija vlada v teh zabojih. Če je resnica, da se človeka spozna po tem kar čita, mene ne bo nobeden vrag spoznal. Prekladal sem in listal, kakor da bi že te zdavnaj nakupičene stvari imel prvikrat v rokah. Knjige "revolucionarne" in verske vsebine, vmes na ducate revij in izrezkov iz časopisov, nekaterih starih že več kot 15 let.

Ko sem tako prekladal, mi je prišla v roke tudi neka knjiga, ki sem jo že v domovini čital, a ta izvod sem kupil v Buenos Airesu. Čudno, slovensko knjigo kupiti v Buenos Airesu — in vendar sem jo našel. Nekoč sem vandral od knjigarne do knjigarne, misleč, da bom našel kakšno slovensko knjigo; ustavljal sem se posebno pri takih izložbah, kjer so bile razstavljene knjige pisane v raznih jezikih, a naše ni bilo nobene. Nekoč pa pridem do nekega okna in vidim v izložbi kratke ponatise iz sv. pisma v mnogoterih jezikih in glej čudo, tudi v slovenščini. Vstopim in vprašam če imajo sv. pismo v slovenščini. Mož je najprej mene pogledal nato pa zapisnik. Tako sem kupil v Bs. Airesu prvo knjigo — ne slovensko, pač pa pisano v slovenščini. Toda jaz sem iskal slovensko knjigo, tako ali tako, toda slovensko. Tako pridem neko soboto popoldne v Boko, najdem knjigarno katero sem iskal, vstopim in vprašam, če morda imajo kakšno slovensko knjigo. "Ne", je dejal gospodar, "hrvaško pač, slovenske pa ne." "V izložbi sem videl eno, ki mislim, da je slovenska", sem omenil. Šel je po njo, plačal sem zanj 3.— S. Knjiga je pisana za mladino. No, saj tudi jaz sem bil takrat še mlad. Mene najbolj zanima njena zgodovinska stran. Tam vidimo, kako se je takrat mladina navduševala za slovenski jezik, ki je takrat bil celo v Ljubljani smatran za jezik dekel in hlapcev. V knjigi najdemo imena skoraj vsih naših pesnikov in pisateljev do tedanje dobe. O Gregorčiču piše dijak očet:

"Za sedaj Vas pa prav lepo prosim, pošljite mi en goldinar! Kupil sem namreč knjigo, katera mi je ljubša, dražja nego vsi zakladi svetá, kupil sem Gregorčičeve poezije, katere so letos za Veliko noč izšle. Pšenič mi je posodil goldinar, sedaj mu ga moram pa vrniti. Oh, cče, ne bodite hudi, češ: vedno bi kupoval knjige, knjige! — ta

knjiga ni kakor druge, to je — zlata knjiga. Odkar sem jo dobil v roke, jo nosim vedno s seboj, kamorkoli grem, ponoči si jo devljem pod vzglavje, kakor Aleksander Veliki Homera. Vi ne veste, ljubi oče, kakšno nepopisno navdušenje je med nami dijaki za Gregorčiča: kar tekmujemo kdo ga bo več znal na pamet."

Nepopisno navdušenje res, za mnogih dandanes nevrejetno, za mnogih pa kar celo neumno.

Sem mneja, da ako hočemo izseljenci dolgo ohraniti ljubezen do naše rodne grude in naroda, najboljše sredstvo je, poznanje naše narodne zgodovine in naših velikih mož, od Trubarja preko Vodnika, Prešerna, Gregorčiča, Levstika, Cankarja in dalje do današnjih, ki vodijo naš narod v nepretrganem boju zastaro pravdo. Človek, ki se je vsaj nekoliko navžil duha teh naših mož, čeprav je morda sam, nikoli se ne čuti osamljenega. Ali ni to končno tudi najboljša pot oziroma podlaga posebno za nas izseljence do resnične in trajne skupnosti?!

Zgodovina je nepretrgana nit stotih velikih in malih dejanj, ki silijo do istega cilja. Borba naših partizanov je bila tesno povezana z borbo Tolminskih in Gubčevir puntarjev. Piše J. Vidmar, predsednik slovenske O. F., da je bila Osvobodilna fronta "samo logično nadaljevanje naše vredne preteklosti in uresničenje sanj naših velikih mož ter stoletnega ljudskega instinkta. Kot taka ni samo največje politično dejanje, temveč najvišji vzpon slovenske svobodne misli, njeno najpomembnejše kulturno dejanje".

Če je temu tako, kdor vsaj nekoliko pozna naš narod, se ne bo prav nič čudil, ko bo čital, kako se vsepovsod v domovini ustanovljajo nove knjižnice in kako stari in mladi pridno segajo po knjigah. B. Golobov

KROJAČNICA

Stanislav Maurič

VELIKA IZBIRA MODERNIH OBLEK

TRELLES 2642

U. T. 59-1232

MERCADO

"Las Magdalenas"

CARNICERIA — RAUBAR
Puestos 21, 24, 25. Avda. Fco. Beiró 5276

PIZZERIA

Emil Laurenčič

Avda. Fco. Beiró 5315

TRGOVINA JESTVIN

Oton Turel

ANDRES LAMAS 1265
U. T. 59-1892

TRGOVINA JESTVIN

Srečko Turel

TRELLES 1402 U. T. 59-4104

Franc Može

Tehnični konstruktor

TOVARNA MOZAIKA

VILLA A. GIARDINO

Est. Thea

HUERTA GRANDE — T. A. 43

III. KONGRES LJUDSKE MLADINE SLOVENIJE

(Nadaljevanje iz 2. str.)

ra LMS Iztok Zagor je prebral pozdrave, ki so jih poslali III. kongresu LMS mladinski aktivni iz raznih krajev Slovenije. Med njimi je bilo tudi pismo mladine iz Kanala ob Soči v coni "A" Julijske Krajine, ki obljublja III. kongresu, da bo kljub terorju, ki ga izvaja nad demokratičnim prebivalstvom zavezniška civilna policija, nadaljevala boj proti fašizmu ter se že sedaj vključila v borbo za izvedbo našega petletnega plana.

Po poročilu verifikacijskega odbora, ki ga je kongres soglasno odobrila, je tov. France Perovšek imel referat o petletnem planu in nalogah, ki čakajo v zvezi s tem našo mladino.

Po poročilu tov. Perovška je sledila razprava, v kateri so predstavniki iz tovarn, podjetij in okrajev vse Slovenije poročali o delu mladinskih organizacij. Iz razprave je bilo razvidno, da je ljudska mladina Slovenije navdušena za petletni plan in polna delovnega poleta. Treba je še odstraniti različne napake v delu mladinskih organizacij, poolnoma rešiti vprašanje kvalificiranega kadra s prirejanjem raznih tečajev, s čimer bomo dosegli kvalitno izboljšanje dela.

Pri zaključnem zasedanju je tudi govoril delegat Koroške mladine, ki je povdarjal, da bo slovenska mladina Koroške nadaljevala borbo do končne priključitve slovenske Koroške k Jugoslaviji.

SLOVENSKA BABICA

Filomena Beneš de Bilek

LIMA 1217. U. T. 23-3389. Buenos Aires

KROJAČNICA

Franc Melinc

Paz Soldan 4844 U. T. 59-1356

KROJAČNICA "LA TRIESTINA"

Izdeluje po najmodernejšem kroju

DANIJEL KOSIČ

Calderón 3098 - Devoto - Buenos Aires

Corporación Médica "SUIPACHA"

ZDRAV. POMOČ ZA VSE BOLEZNI

Directores:

Dr. A. Izaguirre, Dr. H. J. Durán
y Dr. L. V. De La Puente

Sprejem: pop. od 15 — 20.

Ob nedeljah-praznikih: od 9 — 12.

Govori se Slovenski

SUIPACHA 28

INDUSTRIJA PAPIRJA

WIDER

Andrés Fereyra 3965 U. T. 61-2260
Buenos Aires

TRGOVINA ČEVLJEV BELTRAM

Vas po domače postreže.

Pridite, pa se boste prepričali!

Se priporoča

Albert Beltram
DONATO ALVAREZ 2288

Buenos Aires

RESTAURANT

MIRO MERKUŽA

LORIA 472

BANCO POLACO S. A.

Unico Banco Eslavo de Sud América

Sección YUGOESLAVA

Atendida por experto personal de esta nacionalidad.

- TRANSFERENCIAS DE FONDOS de Ayuda Familiar a Yugooslavia.
- CAJA DE AHORROS y CUENTAS CORRIENTES. Dos magníficos Servicios a disposición de la Colectividad Yugooslava.
- SECCION DESCUENTOS. El Banco atenderá de inmediato su Solicitud de Crédito.

CONSULTENOS PERSONALMENTE O POR ESCRITO

TUCUMAN 462

BUENOS AIRES

C. CORREO 390

PRVI MAJ SE JE PROSLAVLJAL V SLOVENIJI V ZNAMENJU MOBILIZACIJE MNOŽIC ZA PETLETNI PLAN

Delovno ljudstvo Slovenije je slovesno praznovalo letošnji 1. maj. Na Jesenicah je delavstvo že zgodaj jutraj odšlo v sprevedu na Titov trg. Na okrašenih tribuni so se zbrali udarniki, iznajditelji in jubilarji. Po govorih je upravnik železarne objavil uspehe letnega tekmovanja med obrati in proglasil za najboljšo martinarno, ki je

bila v enem letu do 1. marca sedemkratni zmagovalec. V mesečnem tekmovanju je zmagal obrat Javornik. 27 jubilarjem je izročil diplome in denarne nagrade. Proglasil je 37 udarnikov in iznajditeljev in jim izročil udarniške legitimacije ter denarne nagrade.

Predvalstvo Kranja je v sprevedu prišlo pred sindikalni dom, kjer je bilo zborovanje. Množica je navdušeno pozdravljala govore in manifestirala za za priključitev Slovenske Koroške k Jugoslaviji. Okrajni sindikalni svet je podelil tovarni za fino mehaniko "Iskra" prehodno zastavico v znak priznanja za najboljšo delo med vsemi sindikalnimi podjetji v Kranju.

V Lescah so začeli praznovanje 1. maja z obhodom po vasi na predvečer 1. maja. Po končanem obhodu je bila v šolski dvorani akademija. Na prvi maj so imeli skupno proslavo vseh podružnic na dvorišču tovarne nogavic "Šušteršič". Na proslavi so bili proglašeni za najboljše delavne in organizacijske kolektive v Lescah tovarna verig in podružnica železnice. Po proslavi se je razvil po vasi spreved, popoldne pa se je praznovanje nadaljevalo z ljudskim rajanjem na igrišču "Golf".

V Kamniku, Domžalah in Mengšu so delavci, kmetje in delovna inteligenca praznik delovnega ljudstva svečano proslavili. V Kamniku so priredili na predvečer praznika akademijo, na kateri so sodelovali člani sindikalnih podružnic in borci JA. Na praznik sam so bili v vseh treh mestih prvomajski sprevedi. V Kamniku je bilo v sprevedu okoli 4000 ljudi. Spreved so posebno poživili fizikulturniki, planinci v popolni planinski opremi in motociklisti. V Domžalah je bilo v sprevedu okoli 3000 ljudi, v Mengšu pa okoli 7000. Povsod se je popoldne razvilo veselo ljudsko rajanje.

Okrog Litije so na predvečer 1. maja goreli kresovi, v Litiji pa je bila baklada. Popoldne 1. maja je bilo na igrišču zborovanje, na katerem je bilo proglašanih 10 novih udarnikov in pohvaljenih 10 delavcev, ki so zboljšali način dela v tovarni. S himno "Hej Slovani" se je proslava končala. Popoldne je bil na igrišču fizikulturni nastop.

RESTAVRACIJA in BAR

Peter Benčič

Lastnik.

INDEPENDENCIA 4202 — BS. AIRES

CORTINAS ENROLLABLES de MADERA COMPOSTURAS EN GENERAL

Calderón 2851 - Bs. Aires - T. A. 50 - 1344

Dr. Hinko Halpern

Specijalist notranjih bolezni

Ordnira vsak dan od 16 do 20 ure

San Martín 955 - 1 nad. - dep. C

U. T. 32-0285 in 0829

BAR - PIZERIJA

Vedno sveže pivo in druge vsakovrstne pijače. — Rezervirani prostori za družine.

Peter Filipčič

WARNES 2101 vogal GARMENDIA
na Paternalu U. T. 59-2295

FARMACIA "SOLER"

Servicio nocturno de urgencia

Avda. Feo. Beiró 4984 U. T. 50-2079

Jekše Ektor

MIZARSKA DELAVNICA

Dr. Luis Belaustegui 4466

U. T. 67-3621

PLANOS — CALCULOS

V. LOJK

Técnico Constructor

Pedro Moran 5130 - U. T. 50-7186

Foto - Arte MARCOS

Najpopularnejša na Dock Sudu

Facundo Quiroga 1325 U. T. 22-8327

V Trbovljah je bila po budnicah propagandna vožnja motosekcije in kolesarske sekcije FD "Rudarja". Razvil se je velik spreved, ki je krenil pred Delavski dom, kjer je bilo zborovanje. Proglašanih je bilo 130 udarnikov, 220 delavcev pa nagrajenih. Zastopnik CO ESJ tov. Vipotnik je izročil prehodno zastavico delovnemu kolektivu trboveljskega rudnika. Zastopnik ESS tov. Greif pa mu je izročil knjižno zbirko v vrednosti 15.000 din in diplomo. Popoldne proslave so bile tudi v Hrastniku, Radečah, Zidanem mostu in posebno slovesna v Zagorju.

V Celju so bile zjutraj budnice, nato pa se je po mestu razvil spreved. Gledalci so najbolj navdušeno pozdravljali odred vojske in mladinsko brigado, ki je korakala s krampi in lopatami na ramenih. Po sprevedu je na Trgu svobode govoril predsednik okrajnega odbora OF. Tovarna emaljirane posode je nagradila 52 delavcev, v cinkarni in valjarni je bila slovesna otvoritev moderne kopalnice za delavce. Razen tega so pričeli graditi plavalni bazen ob Savinji. Po vseh drugih podjetjih so bile sprejete nove obveznosti.

V okraju Celje-okolica so se proslavam po tovarnah pridružili tudi kmetje. Najlepša proslava je bila Štorah, kjer je železarna sprejela prehodno zastavico kovinarske industrije. Obenem je bila odprta moderna ambulanta. Nagrajenih je bilo 27 udarnikov, med njimi trije iznajditelji.

V Slovenski Bistrici je bil prvomajski spreved, ki so se ga udeležili delavci iz vseh podjetij v Slovenski Bistrici. V sprevedu so prikazovali svoje delo in uspehe. Popoldne je bil v parku nastop pevskih zborov, plesnih skupin in orkestra.

V Dravogradu in okolici so na predvečer prvega maja goreli po vseh hribovih kresovi, dopoldne pa so se prebivalci Dravograda in okoliških vasi zbrali v slavnostni spreved. Kmetje na okrašenih vozovih so prikazovali kmečko delo, tesarji iz Ojstrice so tesali les, delavci Gradisa in elektrarne so s transparenti prikazovali naloge naše petletke. Sredi tega je potem bilo zborovanje, popoldne pa ljudsko rajanje.

V Rogaški Slatini je bila na predvečer 1. maja baklada. Na praznik 1. maja je sindikat steklarne razdelil nagrade najzaslužnejšim delavcem. Nato se je razvil spreved, v katerem so bile uvrščene vse množične organizacije. Med govorom je mladinska študenta prinesla pozdravno resolucijo za maršala Tita z obljubo, da bo delovno ljudstvom storilo vse za uresničenje petletnega plana. Zdraviliški sindikat je po prireditvi organiziral obed in razdelil nagrade. Popoldne je bil izlet v Sečevo med naše kmete. Izlet se je razvil v manifestacijo enotnosti delavcev in kmetov.

V Trebnjem so se zbrali v prvomajski spreved ljudje iz bližnje in daljnje okolice. Kmetje, delavci in obrtniki so na vozovih v skoraj 2 km dolgem sprevedu prikazovali svoje delo. Pozornost so vzbujali pastirčki iz Št. Lovrenca z ovčami in kozlički ter mladinska skupina, ki je prikazovala mladino nekdanje in sedaj. Ob zaključku so nastopile razne kulturne skupine iz okraja z zbornimi recitacijami, pevskimi zbori in narodnimi običaji.

Na predvečer 1. maja je ljudstvo Kočevja in okolice z baklami šlo v sprevedu skozi mesto. Prava manifestacija enotnosti vsega delovnega ljudstva pa je bila 1. maja dopoldne.

Kdo je preprečil sporazum med SIAU in strankami bivšega CLN?

V "Primorskem dnevniku" je objavil tajnik SIAU Branko Babič članek, v katerem opisuje prizadevanje SIAU za določitev minimalnega programa začasne tržaške vlade v sporazumu z različnimi političnimi strujami na tržaškem ozemlju. V uvodu poudarja, da se je z ustanovitvijo Svobodnega tržaškega ozemlja pokazala za vse politične stranke in skupine potreba sožitja narodnostnih skupin na tržaškem ozemlju, pomirjenja političnih strasti in sodelovanja vseh ustvarjalnih sil na političnem in gospodarskem področju, kar tudi pri javni upravi tržaškega ozemlja v interesu miru in boljšega življenja prebivalstva.

Da bi se doseglo tako pomirjenje in sodelovanje, so se že pred meseci sestali zastopniki SIAU in Komunistične partije Julijske krajine z zastopniki bivših strank CLN-a, ki so se po formalnem razpustu CLN-a preobnavale v tri osnovne skupine: v tako imenovano levico, v kateri so socialisti, Partio d'azione in republikanska stranka, sredina, v kateri je stranka krščanske sredine, in desnica, v kateri je liberalna stranka, ki se ji je kasneje pridružil Uomo qualunque.

Pogajanja so imela namen, da bi se sporazumeli o sestavi začasnega vladnega sveta za tržaško ozemlje na podlagi sorazmernega zastopstva političnih strank in narodnostnih skupin. Ta sporazum naj bi manifestiral voljo, da si hoče tržaško prebivalstvo samo urediti budoče življenje brez diktiranja ali postavljanja pred izvršeno dejstvo s strani zunanjih sil.

Zastopnikom SIAU so med pogajanja očitali, da ne mislijo iskreno in da postavljajo nepremostljive ovire za sporazum. Resnica je povsem drugačnja, piše Babič, in navaja tudi nasled-

*nji primer. Zastopniki SIAU so med pogajanja izjavili, da ne nameravajo podpisati nobenega sporazuma z gibanjem Uomo qualunque, ker bi pomenil sporazumevanje z ljudmi, ki niso prekinili zvez s fašizmom in ki so poborniki novega fašizma in ki bi svojega dejanja ne mogli zagovarjati pred demokratično javnostjo Trsta. Ko pa je ta upravičena zahteva nastala na nerazumevanja pri vseh strankah CLN, tudi pri strankah tako imenovane levice, in ko se je pokazalo, da se bodo pogajanja zaradi tega razbila, so zastopniki SIAU-a izrazili pripravljenost podpisati sporazum tudi z desničarsko skupino kot celoto, z Nacionalno zvezo svobode, v kateri je Uomo qualunque, če bi se ta izrecno ne imenovala in bi se ostale skupine ustno zavezale, da ne bodo dopustile, da bi imel Uomo qualunque v zasednem vladnem svetu svoje zastopnike.

Ta kompromisni predlog so sprejele vse stranke bivšega CLN, ki so se izjavile pripravljene nadaljevati pogajanja na tej podlagi. Tik pred zadnjim setankom, na katerem naj bi sklenili konni sporazum, za sedaj vsaj za minimalni program začasnega vladnega sveta, pa so zastopniki strank bivšega CLN-a odklonili nadaljnje razgovore in na ta način razbili pogajanja, ki so že dobivale konkretne oblike sporazuma.

Prevladale so tiste sile, ki so ves čas delale proti vsakemu sporazumu in ki jim ni za to, da bi nastalo na tržaškem ozemlju pomirjenje in da bi se s skupnimi naporimi doseglo izboljšanje položaja na vseh področjih, na gospodarskem, socialnem in političnem, pač pa, da bi se nadaljevala stara politika mržnje in sovraštva, razbijanja enotnosti demokratičnih sil in hujškanja na vojno.

Ob koncu pravi pisec članka: "Motite se, gospodje, če mislite, da boste tudi pri nas zaigrali tako politiko, kakor jo je zaigral De Gasperi v Italiji, Ramadier v Franciji in kakor jo skuša igrati Truman povsod, kjer niso bile temne sile fašizma odločilno poražene in uničene. Naši narodi so v zadnjih letih vojne in bojev proti fašizmu pridobili ogromne izkušnje in prav dobro spoznali, kdo je njihov prijatelj ali sovražnik, ter so vedno pripravljene z enako odločnostjo braniti svoje pravice in preprečiti, da bi fašizem ponovno prišel na oblast."

Pozivamo vse, ki so jim res pri srcu mir, sožitje in pomirjenje med vsemi poštenimi ljudmi tržaškega ozemlja ne glede na narodnost in politično prepričanje, naj jasno zavzamejo stališče v vseh zadevah, da se bo vsaj za neko dobo uredilo skupno življenje. Prepričani smo, da demokratične množice iz bivših strank CLN-a, ki tvorijo danes tako imenovano levico, ne bodo šle po poti fašizma, kar tudi ne množice demokrščanske stranke, ker pre dobro vedo po lastnih izkušnjah, kaj je fašizem. Vsi pošteni ljudje morajo pokazati ljudskim množicam, kakšna je njihova pot — če hočejo mir in si sami urediti budoče življenje — brez vmešavanja zunanjih sil, pot enotnosti vseh resnično demokratičnih sil Tržaškega ozemlja.

Pod Snežnikom...

FRANČEK BOHANEC

(Nadaljevanje iz prejšnje številke) Leta 1942 ni dolgo zapadel sneg. Samo na Snežniku se je skrival in grozil z belo kapo daleč naokrog. Grozeče je pihal mraz z gore in rezal do kosti. Ljudje so si postavili lesene barake, kjer so žene šivale perilo za partizane. Kraj njih so bile stene skalnate in mrzle, robovi ostri, gozd čil le malo listnat. Globoko v dolini je curljala voda. Ljudje so pripeljali s seboj trop koz, ki so jih grele ponoči in vsak dan prinesle s pašne nekaj mleka.

Ravno na božični večer se pastir dolgo ni vrnil s svojim tropom. Ljudje so se nestrpno ozirali v dolino. Mrak je že legel na Loško dolino. Nihče izmed njih ni videl, če so na njihovih domovih prižgali božične svečke. Tudi ni nihče mogel misliti na prijetno toploto pod domačim krovom. Zato so še bolj nestrpno povpraševali po pastirju. Dobro je, da so imeli neko skrb. Levčeva mama jih je mirila:

"Počakajmo, kaj bi bili tako nestrpni. Lahko je našel sočno travo, ki so jo kaze tako potrebne. Mogoče je zgubil staro Dimko, ki že težko hodi in jo je šel iskat? Kdo ve?"

Tedaj je počila puška. Puški so se pridružile strojnice. Levčeva mama je vstala. Niso se ji šibila kolena. Stisnila je zobe in poslušala, kako strojnica razkriva barako. Levčeva mama je nepremično stala sredi preplašenih žen in otrok. Vsi so bili stari in nadležni. Mladi so odšli po hrano in v borbe. Levčevi mami so kljubovalno zažarele oči. Ljudje so omahovali. Levčeva mama je dvignila roko in po premisleku ukazovalno in ponosno pribila, kakor bi zapovedovala napad:

"Bežimo! Braniti se nimamo s čim. Nihče naj se ne preda živ! Vsi se po napadu vrnite!"

Potem so se porazgubili. Od nikoder se ni slišal jok. Pobledele otročičke so matere stiskale v naročju. Zadnja je zapustila barako. Levčeva mama. Pogrnala se je čez skalnati rob, ki je vse ščitil pred svinčenkami. Tekla je in

tekla. Kamenje se je rušilo in se valilo pred njo. Obstala je. Ostala je čisto sama sredi noči. Zgrudila se je od onemoglosti in si razbila čelo. Sivi lasje so se ji zlepili s krvjo. S hrba se je valil smrad po smodniku. Svetli plameni so razsekavali neizprosno trdo temo, ki se je priklenila vseh robov in gozdov. Lahi so požgali barake. Kmolu se je Levčeva mama zavedla. Slutila je izdajo. V strašnih slikah se ji je prikazoval trebušasti Drobnič. Ni mogla vzdržati. Grizlo jo je maščevanje. Zbrala je zadnje moči. Zagnala se je v hrib. S težavo je zmagovala strmino. Dim jo je ščemel, a pogoreli tramovi so ji kazali pot. Prijemala se je za grmičje in dračje. Padla je vznak, če se je še šop izpulil. Zmagovala jo je utrujenost, a je bila volja močnejša.

"Da, vrnem se! In če so Lahi še tam, jih zgrizem z zobmi! S temi suhimi rokami se jim zakadim v lase. Da, z gorečimi poleni bi jih bila v obraz! Zapomnili bi si Levčevo mamo! O, srečala bi se prav tako rada s tistim trebušnikom, ki jih je semkaj pripeljal! Gorje mu!"

Počasi je le prispela na grič. Tod je bilo vse tiho in mrtvo. Samo v ognju je nekdo stokal. Izpod gorečih polen je potegnila sosede. Oči je še odprla in umrla. V grabnu je obležal grbasti starec. Pribežal je s Primorske pod Snežnik. V trebuh so mu zarežali peterokrako zvezdo. Levčeva mama je zagledala pastirja. Pa se je le vrnil, si je mislila. Naslonjen je bil ob drevesu. Glavo je sklonil, kakor bi se jokal. Skočila je k njemu, a mu je iz prestreljene glave curljala še topla kri. Gotovo so ga postavili na noge za strašilo! Pastir je trdovratno stiskal mladop est v raztrganem žepu.

Sicer je bilo vse tiho. Nikjer ni bilo

Dr. CONSTANTINO VELJANOVICH

Sala especial para tratamientos del reumatismo y sala de Cirugía

Atiend: Lunes - Miércoles y Viernes
Pedir hora por teléfono

Defensa 1153 U. T. 34-5319

RADIO

Izdelovanje novih aparatov ter vsakovrstna popravila izvršuje

JAKOB KREBELJ

CESPEDES 3783 (vogal Avda. Forest)
Tel. št. 54 - 4650

Restavracija

A. BENULIČ & KUSERIČ

Izborna hrana Zmerne cene
CHORROARIN 596

Zobozdravnika

Dr. Samoilović
Dr. Feliks Falicov
Sprejemata od 10-12 in od 15-20 ure
DONATO ALVAREZ 2181

HERRERIA DE OBRAS

BRATA RIJAVEC

Izdeluje vsa v stroko spadajoča dela
Segurola 1608-14 U. T. 67-6250
Buenos Aires

RESTAURACIJA

"PRIŠKODNIKU"

Kroglišče in Keglišče

Jožef Škodnik

Añasco 2652 U. T. 59-8995

Recreo "Europa"

Pripraven za nedeljske izlete v Tigre.
Prevoz s postaje Tigre FCCA. do Recrea in nazaj:
Lastnika

BRATA ROVTAR
Tigre FCCA. — T. A. 749 - 539
Rio Carapachay

Krojačnica "Gorica"

Franc Leban

WARNES 2191 Buenos Aires
Naproti postaje La Paternal

Dr. A. Kirschbaum

Dra. Maria Kirschbaum
ZOBOZDRAVNIKA

LOPE DE VEGA 3382 U. T. 50-7387

Casa "VILLA REAL"

— SEPELIOS DE CALIDAD —
LUJOSOS AUTOS PARA CASAMIENTOS.

— de —

Victor M. Herrera

Consulte:

Avda. FCO. BEIRO 5000
esq. Bermúdez

U. T. 50 - 4791

ROJAKI V ROSARIO IN PROV. SANTA FE

Če potrebujete uradne prevode vaših krstnih, poročnih in drugih listin, obrnite se na našega prevajalca (Traductor Público Judicial)

SAN LORENZO 937 Rosario

žive duše. Mama je stekla na rob* skale in klicala ljudi po imenih. Odgovarjala ji je le gluha noč z zamolkimi odmevi. Kamor se je ozrla—povsod smrt in žareči tramovi. Od Snežnika je potegnila ostru zima, da jo je zazeblu v levi bok, ki ga ni grelo pogorišče. Zrušila se je na trojneči štor in zajokala. Ko se je umirila, je štelala dneve!

"Da, za nocoj je obljubil Vinko, da pride. Pred tednom je odšel po zdravila na Primorsko. No, no, nocoj bo privrskal preko Mažunal!"

Pod Snežnikom so zatulili lačni volkovi. Bali so se ognjišča, kjer je mama pričakovala sina.

*

Petnajst fašistov in Drobniča so v boju pobili partizani. Na čuljenih ramah so nesli priboljšek svojim ljudem. Tudi četa je bila z njimi. Zakaj se ne bi malo povesečili! Pa so našli črnosrajčnike. Kaj malo jih je ušlo.

Sedaj je v Loški dolini svoboda. Mnogo ljudi se je vrnilo. Tudi Levčeva mama si je poleg požgane domačije v kašči uredila dom. Ostala je sama. V božični noči je zama pričakovala svojega sina.

Po požigu je našla v gozdu izmučeno bolničarko. Od radosti sta se objeli, saj v teh neizmernih gozdovih ni mnogo ljudi. Sedli sta na hloed in mama ji je postregla s skorjico kruha. Mlado dekle je jedlo z dolgimi požirki in pravilo:

"Trije smo bili. Ostala sem sama. Prehoditi smo morali kraške Brkine. Partizan mora! Slutili smo nevarnost. Tovariš z zdravili je šel spredaj. Potem

tovarišica Milica in jaz. Pred noko* va-jo so nas napadli. Lahko sem zbežala, ker me je ščitil tovariš s svojo brzostrelko. Potem nisem vedela ničesar več. Naslednjega dne mi je kmet s Knežaka pravil, da bodo pokopali dva partizana. Tovariš je bil osemindesetkrat zadet. Vem samo to, da so kmetje lepo okrasili krsti in grobova. Jaz sem morala bežati, ker so vas obkoljevali..."

"Potem veš, kako je bilo tovarišu ime?" je povpraševala mama.

"Ne, tega ne vem. Midva sva se na Primorskem prvič srečala."

"Ali je bil velik?"

"Visok in vitek. Lepe pšenične lase je imel..."

Mama ji je vpadla v besedo in se zamislila:

"...Kako je imel rad svojo staro mater! Nikdar ni pozabil nanjo. Rešil jo je internacije, kamor bi jo bili odvekli Lahi in bi umrla od lakote. Potem pa je prihajal iz bojev k njej in še pozno v noč sedel ob njej. Misli je, da trudna mama spi, a ona je čutila njegove tople oči na svojih trepanicah. Da, rad me je imel moj sin!"

"Kaj...?"

"Kako si ti rekla?" je nadaljevala Levčeva mama. "Da je bil osemindesetkrat zadet? To se je gotovo dobro držal. Da, to je bil moj Vinko! Če bi mi rekla, da je strahopetno dvignil roke, bi prisegla, da ni bil on!"

Tako je sedaj Levčeva mama sama v kašči. Pa kljub vsemu mnogokrat posije sonce skozi motna okna. Tedaj se Snežnik, srebrno zablesti. Skozi okno pa še sili vonj po pogorišču.

Tiskarna "Córdoba"

Tiskarsko podjetje naših rojakov

Ferfolja, Baretto & Paškulin

Izvršuje vsakovrstna tiskarska dela

★

- VSAKOVRSNE TRGOVSKE TISKOVINE
- KNJIGE, BROŠURE, REVIJE, ČASOPISI, KOLEDARJI
- PROPAGANDNI LETAKI IN LEPAKI
- VSAKOVRSNA VABILA — VIZITKE, itd.
- GUMIJASTI PEČATI ZA PODJETJA IN DRUŠTVA.
- KNJIGOVEZTVO

★

BUENOS AIRES

Gutenberg 3360

T. A. 50-3036

Nasproti postaje tramvaja Lacroze na Avenidi San Martín

★

Ugodna prevozna zveza: Tramvaj Lacroze in Subteraneo Lacroze Omnibus 66, Tramvaj števil. 85 in 86, Kolektivi 5, 8, 20, in 108.

MECANICA y ELECTROTECNICA
E. LOZEJ y W. COX
Avda. Riestra 1115 U. T. 61-0656

Colocación de Vidrios, Cristales y Espejos
MOISES GERBIEZ
Nazca 695 (planta baja) U. T. 63-7714

STAVBENI KOVAČ
FRANČOHA
Calderón 2779 U. T. 50-6655

RADIOTEHNIK
AVGUST COTIČ
Excelsior 1500 U. T. 757-301
Sáenz Peña, F. C. P.

SLOVENSKA GOSTILNA
ALEKSIJ TREBŠE
Avda. San Martín 6470 U. T. 50-5106

RAZPRODAJA KRUHA
TROBEC GUŠTIN
Dovajam na dom
Heredia 477 U. T. 51-7165

STAVBENI PLESKAR IN TAPETAR
MARIJ MEDVEŠČEK
Guevara 525 U. T. 54-0624

BAZAR "DANUBIO"
D. UGLESSICH
Avda. San Martín 2902 U. T. 59-0838

TRGOVINA JESTVIN
"PRI ČERNICU"
C. Ramón Lista 5650 - U. T. 64-1509

"ALMACEN"
PETER ČUČIČ
Excelsior 1500 - U. T. 757-301, Sáenz Peña

Reinaldo Wasserman
MEDICO
Nazca 2381 U. T. 50-2845

MIZARSKA DELAVNICA
Izdelava pohištva
IGNAC KOŠER
Guido Spano 655 Munro, F. C. P.

EDINA SLOVENSKA ESTAVBENIKA
V SAAVEDRI
ANDREJ BOŽIČ in SIN
Tehnična konstruktorja
Ruiz Huidobro 4554-58 U. T. 70-6112

UMETNO STAVBENO MIZARSTVO
Kovinska Okna in Polkna
FRANČ BANDELJ
Avda. de los Incas 5021 U. T. 51-5184

Quesería y Fiambrería "LA AMERICA"
de Cuero y Fernández
Avda. Fco. Beiró 5399 — U. T. 50-8563

JUGOSLOVANSKA GOSTILNA
V MUNRO
JANKO POLIAK
Ituzaingó 4267 MUNRO

TRGOVINA JESTVIN "TRST"
S. C. MIHELJ
Chareas 3120 U. T. 72-4957

PRODAJA SADJA IN ZELENJAVE
J. TRUDEN in B. TRAMPUŽ
Triunvirato 2901

RESTAVRANT "ČAVEN"
IVAN LEBAN
Lope de Vega 2931 Bs. Aires

RESTAVRACIJA
IVANČIČ RUDOLF
Añasco 2622

KROJAČNICA
CIRIL PODGORNIK
Tinogasta 5206

KROJAČNICA
J. R. BOZEGLAV
Triunvirato 2891 U. T. 54-2629

FIDEOS FRESCOS
de NATALIO DOMINI
Bazurco 3425 U. T. 50-8918

SPLOŠNO STAVBENO MIZARSTVO
ANTON FORNAZARIČ
España 558 — J. Ingenieros — F. C. P.
U. T. 757 - Santos Lugares - 271

MERCADITO "CHISPAZO"
MILAN ŠIRCA
Lope de Vega 2746

HERRERIA DE OBRAS
HUMAR y MAKUC
Av. Central 3720
Calle No. 2 3729 U. T. 741-4520

ELECTRICIDAD Y PLOMERIA
JOSE RADAN
Bernaldez 1550 Buenos Aires

NOVO STAVBENO PODJETJE

R. Strehar - J. Lisjak

Calle Ramón Lista 5552 — U. T. 64-1509
Za kalkulacije - Proračune in Firmo obrnite se do novega konstruktorja
RUDOLFA STREHAR
Zasebno: Calle Virgilio 2941.

LASTNA PEKARNA ni TRGOVINA JESTVIN

"Triestina"

Lastniki:

KUKANJA in BRATA GEC

25 de Mayo 2606 CORDOBA

TOVARNA POHIŠTVA
VINKO ROGELJ
BLANCO ENCALADA 249-261
VILLA ESCASO U. T. 652-0133

TISKARNA
Rudolf Živec
SARMIENTO 40 Caseros
T. A. 757 (Santos Lugares) 1101

MEHANIČNA DELAVNICA
JOSIP HLAČA
Villa Real 140. J. Ingenieros. U. T. 757-640

Slovenska Juridična Pisarna

Odškodnine, Odslovitve, Nezgode, Dedščine in vse Sodnijske Tramitacije
Uradne ure: od 18 do 20
DIAGONAL NORTE 1119 - Piso 8
Escritorio 823 (Nasproti Obelisku)
T. A. 35 - 6243 Buenos Aires

Ferdinand Cotič

Trgovina z železnino
Lope de Vega 2989
U. T. 50-1383

Slovenska Cvetličarna "LOS ALPES"
Hostar Anton
Triunvirato 4223 U. T. 51-0732

ŽELEZO - BETONSKO PODJETJE
Bratov Komel
ZA NAČRTE IN PRERAČUNE
Bernaldez 1655 U. T. 67-1411

Prevozno Podjetje "GORICA"
Lojk Franc
Villarreal 1476 U. T. 54-5172

Stavbinska Kovača
G. ŠTAVAR & K. KALUŽA
Laprida 2443 Florida, FCCA

FABRICA DE MOSAICOS
ALBERTO GREGORIČ
Venta de materiales de construcción
Avda. Fco. Beiró 5671 U. T. 50-5383

PIVARNA — Kroglišče in Keglišče
PODGORNİK FRANČ
Warnes 2113 La Paternal